ULUS

7, ŞUBAT 1935 PERŞEMBE

ON ALTINCI YIL. No: 4861

Adımız, andımızdır.

Her yerde 5 kuruş

Berlin, 6 (A.A.) — "Deyli Meyl,, muhabirinin sandığına göre, B. Göring'in, hava bakanı sıfatile ve hava andlaşması projesini müzakere etmek üzere yakında Londraya gitmesi mutasavverdir.

Gündelik

TÜRKÇE YAZMANIN GİZİ

Okurken seziyorum ki kimi arkadaşlar türkçe yazıda güçlük çekiyorlar; bu güçlüğe karşı gelmek için önce yazılarını alıştıkları osmanlıca ile yazıyorlar; sonra da bunu sözü sözüne türkçeye çeviriyorlar.

Bunun en büyük kötülüğü şuradadır ki tek tek biribirine uyar, biri ötekini karşılar gibi görünen sözler bir araya gelince, söz kurulu şu osmanlıca olan bir türkçe sözler kalabalığı ortaya çıkıyor.

Bir dilden başka dile söz çevirirken bile, hangi dille yazıyorsak onun söz kuruluşuna uymamız gerektir. Bir dilin özlüğü en çok söz kuruluş yolunun başka dillerden ayırdımiyle belli olur.

En küçük bir örnek olarak fransızca "Qu'est-ceque c'est que ça,, yı olduğu gibi dilimize çevirirsek çıkacak söz şudur: "Nedir ki bu, budur ki bu!,,

Bir türk bu sözden ne anlar? "Qu'est ce que c'est que ça,, nın türkçesi ise "Bu nedir?,, den başka bir şey değildir.

Son aylarda gözleri korkutan dil kargaşası da işte böyle osmanlıacdan öz türkçeye sözü sözüne - sözüm ona - çevirmeler yapılmasından ileri gelmiştir. Bu çevirmelerin en kötüleri gazete yazılarında değil, küçük yazıcının elinde olan bürolarda kendini göstermiştir. Ötedenberi kalıb üzerine yazı yazmağa alışmış olan küçük yazıcı, alıştığı kalıbın üzerine öz türkçe karşılıkları gelişi güzel - daha doğrusu gelişi çirkin - döküvermiş, ortaya kendisinin bile ertesi gün anlıyamıyacağı gülünç yazılar çıkarmıştır

Bir örnek olarak, aşağıya bir yerde gördüğüm şu sözleri yazayım:

"23/İkinci teşrin/1934 cumartesi günü öğle sonu ikinci ürde Tokatlıyanın geniş odalarında yapılacak olan sözverim ayınoyunlarında yüksek önünüz kıvanç verici olacağından onurlamağa elsunmaları dileğiyle saygılarımızı pekiştirmeğe atılırız.,,

Bunun osmanlıcadan çevrilme bir uydurma yazı olduğu ne besbelli, değil mi? "Badezzuhur,, yerine "öğle sonu", "salon" yerine "geniş oda", "namzedlik" yerine "sözverim", "merasim" yerine "ayınoyun", "huzur" yerine "ön,,, "baisi fahir" yerine "kıvanc verici", "teşrif" yerine "onurlama", "rağbet" yerine "elsunma"... demekle yazı türkçeleştirilmek şöyle dursun, gülünçleştirilmiş oluyor.

Alışılmış osmanlıcaya bir tutsak gibi bağlanıp kalacağımıza su sözleri böyle yazamaz mıydık?

"23/11/1934 cumartesi günü öğleden sonra saat ikide Tokatlıyanda yapılacak nişanlanmada bulunarak bizi sevindirmenizi saygılarla dileriz.,,

Bu örnekleri vermekle açıkça ortaya koymak istediğim görüş şudur:

"Türkçe yazmak için kendimizi türkçe düşünmeğe alıştırmalıyız!,,

Yanlışsız öz türkçe yazmanın gizi işte buradadır. Üstümüze çökmüş olan osmanlıca kalıplarımdan kendimizi sıyırmalıyız. Kafamızın içindeki düşünceleri, anamızdan emdiğimiz süt gibi, öz türkçeleştirmek için, daha düşünürken yabancı sözden uzak düşmek, düzde düşüncemizi anlatacak türkçe sözü, kendi öz dilimizin yüreğimizde gizli duran kaynaklardan süzüp çıkarmak gerektir.

Osmanlıca yazmaya en alışmış olanlar bile, okuma yazma bilmez kimselere düşüncelerini söylemek isteyince, dillerini ne kadar düzgünleştirirler! O gibilere söylerken kullandığımız öz türkçe sözleri nereden öğrendik? Daha anamızdan emdiğimiz sütle birlikte öğrendiğimiz bu sözleri, yalnız yazı yazarken mi unutuyoruz?

Bizce öz türkçe yazmanın en büyük gizi - dediğimiz gibi - öz türkçe düşünmektedir. Oyuna çıkarken oyuncuların taktıkları yapma sakal, bıyık gibi, yazı yazarken takınmaya alıştığımız osmanlıcadan kendimizi kurtarırsak, öz ana dilimiz olan türkçenin bütün sevimli varlıklarını dilimizin ucunda, yüreğimizin içinde buluruz.

Bunların dışında kalabilecek iki türlü söz düşünülebilir:

(1) Henüz türkçeleşmemiş olan bilgi terimleri,

(2) Yalnız bilginler arasında kullanılan yarı terimler.

Bunların türkçe karşılıkları da T. D. T. C. çalışmalariyle belirtilmektedir. Ancak, bunu beklemeden bile gündelik duyukları kolayca, üzülmeden türkçe yazabiliriz. Bunun için alışkanlıktan kurtulmak ve türkçe düşünüp söylemeye alışmak yeter!

İ. Necmi DİLMEN

Yeni saylav namzedlerimiz

Fırkamızın bu devre için saylav namzedi gösterdiği yurddaşlardan bazılarının resimlerini aşağıya koyuyoruz.

İstanbul namzedi General Şükrü Naili

Kastamonu namzedi B. Şerif

Burdur namzedi B. İbrahim Necmi Dilmen

Urfa namzedi General Ahmed

İzmir namzedi B. Hüsnü Çakır

Diyarbekir namzedi B. Rüştü

Çanakkale namzedi B. Hilmi Ergeneli

Sıvas namzedi B. Hüsrev Gerede

Mardin namzedi B. Edib Ergin

Muş namzedi B. Şükrü

MACARİSTANIN İÇ DURUMU

Bay Gömböş konuşmalarda nasıl bir yol tutulacağını anlatıyor..

Budapeşte, 6 (A.A.) — Başbakan Bay Gömböş bundan üç gün önce orta Avrupa devletlerinin ademi müdahale andlaşmasına iştirakleri için yapılacak konuşmalarda Macaristanın nasıl bir yol tutması gereklendiği hususunda hükûmetin görüşünü bildirmişti. Bay Gömböş, Trianon muahedesinin topraklara aid hükümlerinin değiştirilmesini istemek arzusundadır. Bu görüş ulusal birlik fırkasının diğer nüfuzlu üyesi olan kont Bethlen'in görüşüne tamamiyle zıddır.

Muhalefet üyesinden ve küçük ziraatçılar fırkasının başkanı Bay Ekhart Macarşağ gazetesinde bugün çıkardığı bildirisinde Bay Gömböş'e kuvvetle müzaharet göstermektedir. Bay Ekhard'ın mütaleasına göre, Trianon muahedesinin tatbiki meselesini ileri sürmek biricik realist sıyasadır. Esasen muahedelerin değiştirilmesi italyan sıyasasının esaslı bir noktasıdır. Sonra Almanya'nın durumundan şüphe etmeye lüzum yoktur ve Lehistanın en büyük arzusu Macaristanla sınır komşusu olmaktır.

Buna mukabil kraliyet taraftarı Kont Apponyi Uyşa gazetesinde macar tahtı meselesinden dolayı Kont Bethlen'e müzaharet etmektedir. Apponyi bunu bir içeri sıyasa işi olarak telakki etmektedir.

Macar parlamentosunda dışarı sıyasa sahasındaki yeni kombinezon şimdi anlaşılmaktadır. Demek ki, ulusal birlik fırkası ikiye ayrılmış bulunuyor. Birisinin başında general Gömböş ki, buna küçük ziraatçılar iltihak etmişlerdir. Diğerinin başında da kraliyet taraftarlarının müzaharet ettiği Kont Bethlen bulunmaktadır.

ALMANYANIN EMNİYETİ

Alman gazeteleri ne diyor?

Berlin, 6 (A.A.) — Alman istihbarat bürosundan: Emniyet ve hukuk birliği mevzularına temas eden Fölkişer Beobahter gazetesi, Londrada, emniyet fikrinin bir sürü teklif ve andlaşmalara bağlandığını ve derhal bu andlaşmalara girmek istiyen uluslara "fena niyetli,, uluslar ismi takıldığını yazmaktadır. Her ulus için ayrı şekilde emniyet telâkkisi yoktur. Emniyet vaziyeti her devletin özel vaziyetine bağlıdır. Her ulusun kendine mahsus emniyet telâkkisi vardır.

Bu itibarla, görüşler başka olduğuna göre, muhtelif devletlerin andlaşma tekliflerinin başka olması mantıkî olur. Diplomatik hukuk birliği ve bilhassa başka uluslara, kendi telâkkisine göre emniyet teklifi yapma hakkı verilmesi gerektir. Karşılıklı güven ile iki ulus arasında bir hal çaresi daima mevcuddur. Birkaç taraflı andlaşmalar üzerinde müzakereler çok güçtür.

"Korrespondans diplomatik,, gazetesi de Almanya'nın kendi emniyet şartları isteğinin öteki devletlerinkine müsavi olmasını tekrar ettiğini yazmaktadır. Bu isteklere silâhları bırakma konferansında yapılan muamele Almanya'da unutulmıyacak bir tesir bırakmıştır.

Bu gazete yazısını şöyle bitiriyor:

— Meselenin Londra'da halledilmiş şekli, eskisinden daha fazla olarak güven ve tesanüd hislerini uyandıracak şekildedir.

B. SAYMENİN

Almanya yolculuğu

Londra, 6 (A.A.) — İngiliz - fransız bildirisi hakkında konuşmak üzere dışarı işler bakanı Bay Saymen'in Berlin'e gidip gitmiyeceği hakkında bir karar verilmek için Almanya'nın ve alâkadar diğer devletlerin verecekleri cevabların gelmesi beklenmektedir.

Bay Saymen'in Berline seyahati projesi Almanyanın teklifi üzerine ortaya çıkmıştır. Almanya, Bay Saymen, Bay Hitlerle görüştükten sonra bir hava anlaşması akdinin ve umumiyetle Avrupa meselelerinin hallinin kolaylaşacağını ingiliz hükûmetine bildirmiştir. Burada sanıldığına göre Almanyanın kati cevabının gelmesi için daha on gün kadar geçecektir.

Seçim üzerine yeni tebliğler

Profesör Dr. Neşet Ömer İrdelp; C. H. Fırkasının İstanbul saylav namzedi olarak tesbit edilmiştir. İlan edilmiş olan İstanbul namzed listesindeki Yusuf Akçura Kars vilâyeti Fırka namzed listesine naklounmuştur.

Kars listesindeki eski saylav Faik Ermek, Tokad vilayeti namzed listesinde açık bırakılan yere fırka namzedi olarak konulmuştur.

***

C. H. F. Genel Kâtibliğinden tebliğ olunmuştur:

Mütekaid General Refetin fırkamızın İstanbul'da boş bıraktığı müstakil saylavlık için namzedliğini koyduğunu öğrendik.

Fırkamızdan ayrılık fikirleri tarihimizde belgeli olan bu zatın Mecliste aradığımız serbest münakaşa için bir süje olacağını umarız. Bu maksadla C. H. F. Umumî Reislik Divanı; fırkanın İstanbul ikinci müntehiblerinin mütekaid General Refet'e rey vermelerini iltizam eder.

Londra anlaşmaları

Acun devletlerince nasıl karşılandı?

Vaşington, 6 (A.A.) — İngiliz — fransız teklifinde mevzuubahs edilen ve Almanya ile Amerika arasında akdedilmiş sulh muahedesinde dahil bulunan Versay andlaşmasının beşinci maddesinin tadili tasavvuruna karşı Amerika hükûmetinin durumu ne olacağı hakkında İngiltere hükûmetinin sorusuna karşı, Londra elçiliğinden henüz resmen hiç bir duyuk gelmediği dışarı işler bakanlığınca söylenmektedir.

Silâhların azaltılmasına yardım edecek bir uzlaşma yapılmasını kolaylaştırmak mevzuu bahsolduğu cihetle Amerika hükûmetinin güçlük çıkarmıyacağı tahmin edilmekle beraber, Berlin'in cevabı malûm olmadıkça mesele, mevsimsiz sayılır.

İngiliz parlamentosu hükûmetin dış sıyasasını tasvib ediyor

Londra, 6 (A.A.) — Fransız - ingiliz görüşmelerinin sonucları ile, pazartesi akşamı Sir Con Saymen tarafından yapılan beyanatın tefsir edilmekte olduğu bir sırada, ileri gelen liberal şahsiyetlerden İzak Fut, meclis koridorunda demiştir ki:

— Londra'da yapılan anlaşma, genel güvenlik (emniyet) davası için çok mühim bir yardım sayılır. Biz bunu sevinçle karşılar, ve bu meselede hükûmete samimî müzaheretimizi vadederiz.

Bu meselenin heyeti umumiyesi hakkında açılacak olan müzakerenin hemen genel bir tasvib ile sonuclanalağı sanılıyor.

Gençliği ile beraber haizi ehemmiyet bir sima olan B. Booth Bey de: "Bu çok mühim bir anlaşmadır ve biz son derece memnunuz,, demiştir.

İşçi saylavların intibaları umumiyetle memnuniyet vericidir. Bununla beraber, bu fırka mensublarından bir kısmı oldukça muhterizdir. Ve müfrit üyelerden Morgan Cones bazı endişelere tercüman olmuştur. Ezcümle bu zat, muhtemel saldırgana karşı fazla tehalük gösterilmemek ve ilkönce parlamentoya danışmak lâzımgeldiğini ifade etmiştir.

Tamamiyle anayasaya dair olan bu itirazların Avam Kamarasında pek hafif akisler yapması ihtimali vardır. Ulusal hükûmetin, dış sıyasa işlerinde, parlamentonun bu derece tasvibine mazhar olduğu enderdir.

Teklif Almanya'da nasıl karşılandı

Berlin, 6 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinin öğrendiğine göre, Londra bildiriminin metni, Hitler'in başkanlığı altında toplanan kabine üyelerinden ba-

(Sonu 2 inci sayıfada)

Müntehibi sanilere

İntihabı Mebusan Teftiş Heyeti Reisliğinden:

Sekiz şubat 1935 cuma günü Ankara Mebusları seçileceğinden bütün müntehibi sanilerin saat dokuzda Belediyeye gelmelerini dilerim.

DIŞARDAN GELEN SON DUYUKLAR

İNGİLTERE'DE

İngiliz parlamentosunda yeni bir hâdise

Londra, 6 (AA) — Dün avam kamarasında söylediği bir nutukta, müfrit sol cenah işçi saylavı Mak Gover, işsizlere yardım tahsisatı hakkında tasarlanan nizamları tenkid ederek, kendilerine ayrılan aidattan dolayı kıral ailesine karşı tahkir âmiz sözler kullanmış ve biraz sonra da Makdonald kabinesi hakkında "ulusal dolandırıcılar hükûmeti,, tabirini kullandığından reisin şiddetli ihtarına maruz kalmıştır.

Müzakereyi dinlemek için boşuboşuna beklemiş olan otuz kadar kadınlı, erkekli kalabalık, hükûmet aleyhine ve komünizm lehine bağırmağa başlayınca meclis koridorlarından kovulmuşlardır.

İngiltere'de işsizlere yardım

Londra, 6 (A.A.) — Avam Kamarası, geçenlerde tesis edilmiş olan işsizlere yardım idaresinin masrafları için verilmesi lâzımgelen munzam tahsisat hakkında görüşmelerde bulunmuştur. İş bakanı bu idarenin durumunu yeni baştan tetkik etmiş olduğunu ve yapılması lâzım olan tetkikler yapılıp bitirilinceye kadar ve mevcud nizamnameler tadil oluncaya kadar işsizlerin mevcud nizamnameler mucibince zam hakkına malik olmaları ve yapılan yardımlarda her türlü eksiltmenin muvakkaten durdurulması için acilen talimat verilmesine karar vermiştir.

İş Bakanı, yapılan tenkidlerin kendisinde hakikaten birçok şikâyetler ve güçlükler mevcud olduğu hakkında kanaat hasıl etmekte olduğunu söylemiş ancak bu şikâyet ve güçlüklerin bu mahiyette büyük bir plânın alastikî olmaması ve bir takım hatalar bulunmasından ileri geldiğini ilave etmiştir. Bakan, ilerde durumun daha fazla düzelmesi için alınması düşünülecek tedbirlerin avam kamarasına arzedileceğini söylemiştir.

Gene Hindistan anayasası meselesi

Londra, 6 (A.A) — Hindistan meselesinden dolayı muhafazakâr sağ cenah ile hükûmet arasındaki görüş anlaşmazlığı, muhalefetin kabine için hiç bir tehlike teşkil etmediği kanaatine rağmen, aynı şiddetle devam ediyor.

B. Çörçil tarafından Hindistanın anayasasında yapılacak değişiklikler aleyhinde söylenilen şiddetli nutuktan sonra, kendisine cevab veren B. Baldwin, projenin müdafilerince ileri sürülen esbabı mucibeyi tekrarlamış, yani muhalefetin dayandığı esasların taraftgirlik düşüncelerinden ibaret bulunduğunu ve Hindistanın imparatorluk topluluğunda yer tutacak şeyin ancak liberal bir anayasa olduğunu söylemiştir.

B. Baldvin demiştir ki:

" — Hindistana karşı bu sıyasayı takib etmekle, imparatorluğun en iyi ananelerine sadık kaldığımızı umuyorum ve öyle sanıyorum ki, bu sıyasayı tatbike koyduğumuz anda ingiliz imparatorluğu daha iyi günler yaşayacaktır.

Televizyon istasyonu kuruluyor

Londra, 6 (A.A) — Televizyon komitesi plânlar hazırlamak üzere, dün ilk defa toplanmıştır. Kurulacak ilk televizyon istasyonunun Londra civarında ve yahut Londrada ve meselâ Kristal-Palasta olacağı tahmin ediliyor.

Çorçil'in oğlunun seçilmesi meselesi

Londra, 6 (A.A) — Resmî muhafazakâr namzed Plot'u, müstakil muhafazakâr namzed ve sabık maliye bakanının oğlu Rondoz Çörçil ile karşılaştıracak olan ve merakla takib edilen seçim bugün Lankaşayir eyaletinde, Novertre kasabasında icra edilecektir.

B. Plot için daha tehlikeli sosyalist bir rakib vardır ve memleketin genel seçim arefesine girdiği şu sırada reylerin muhafazakâr ve işçi fırkaları arasında bölünme nisbeti pek çok dikkatee şayan olacaktır.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE

Moğollar Mançularla müzakere edecekler

Moskova, 6 (A.A.) — Royter Ajansı bildiriyor: Moğol hükûmeti, sınır üzerindeki anlaşmazlığa sebeb toprakların hangi tarafa aid olduğu meselesini halletmek için Mançuri hükûmeti ile müzakerelerde bulunmaya muvafakat etmiştir.

Moğolistan'da neler oluyor?

Moskova, 6 A.A) — Mongol cümhuriyeti başbakanı ve dışarıişler bakanı B. Gendun Tas ajansının Ulanbatordaki muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur;

"— Kalkinsum mıntakasında 24 — 1 tarihinde vukubulan hâdiseden sonra bir kaç gün sükûnetle geçmişse de 31.1 sabahı saat 8 de sınıra yakın moğol toprağında nöbet bekliyen bir moğol sınır müfrezesi 50 kadar süvari refakatinde Mançuri tarafından gelmekte olan asker yüklü kamyonlar görmüştür. Bunlar Kukiroboyu işgal ettikten sonra moğol toprağında ilerlemeğe başlamışlardır. Kan dökülmesinden kaçman moğol müfrezesi biraz içeri çekilmiş ve bu suretle karşı taraftan da ateş açılmadığından müsademe olmamıştır. Mançuri makamları, yolsuz hareketlerini izah için bu mıntakanın daima Mançuriye aid bulunmuş olduğunu ve yabancı memleketleri inandırmak için de moğol cümhuriyeti hükûmetile görüşmeye hazır olduklarını bildirmişlerdir. Bu toprakların asırlardanberi Mongolistana aid bulunduğundan emin bulunan hükûmetimiz bu görüşmelere başlanmasına muvafakat etmiştir. „

Moğolların iddiası

Moskova, 6 (A. A.) — Gazeteler Moğol cümhuriyeti Başbakanı ve dışarışler bakanının bir bildiriğini neşrediyorlar. Moğol Başbakanı bu beyanatında halkinesum mıntakası ile civarının moğol topraklarına ait olduğunu isbat eden bir çok vesikalar zikretmiştir.

Avrupa'da ekmek fiatları niçin pahalı?

Londra, 6 (.AA) — Hububat piyasası başkanı Sir Herbert Robson: Belçika ile Holandadan başka hiç bir Avrupa memleketi yoktur ki, orada ekmek fiatı anormal bir surette yüksek ve nev'i de fevkalade aşağı olmasın. Dedikten sonra, bu vaziyetin bütün bu memleketler ithalâtına konulan tahdidattan ileri geldiğini, çünkü bunların savaştan aldıkları derslerden sonra istihlaklerini artırmağa azmetmiş bulunduklarını söylemiştir.

Londrada satılan eski İran kitabları

Londra, 6 (A.A) — Bir çok asırlık eski ve çok zengin resimlerle bezenmiş elyazması İran kitabları, dün mezatta satılmıştır. Bunların içerisinde, 500 yıl önceki hattatların eseri olan Firdevsinin Şahnamesinden müteaddid nüshalar vardı.

Bir saatin içersinde satış 2420 ingiliz lirasını bulmuştur.

Nefis surette işlenmiş 600 sayıfalık bir Şahname 300 isterline ve 480 sayıfalık başka bir nüsha da 160 isterline satılmıştır.

ALMANYA'DA

Sar almanlaşıyor.

Sarbruk, 6 (A.A) — Sar hükûmet komitesinin resmî gazetesi, her türlü paraların ve tediye vasıtalarının dışarıya çıkarılmtsını yasak eden ve bazı istisnalar gösteren bir kararname neşretmiştir.

Bu karara göre rayhmarktan gayrı paralarla ifade edilmiş olup, Sarda geçen bilûmum tediye vasıtaları değiştirilmek üzere ve frank olarak gösterilmiş borçlar markla ödenecektir .

Sar görüşmeleri

Berlin, 6 (A.A) — Sar müzakereleri, demiryollarına dair ikinci derecede bazı noktalar henüz halledilmemiş olmakla beraber, bu akşam nihayetlenecektir.

Uluslar derneği malî kısmı kâtibi B. Loveday, Bal'de imza edilen mukaveleyi arzetmek üzere Romaya hareket etmiştir.

Bu mukavele 15 madde ve muhtelif ilavelerden mürekkeb ve basılmış yüz sayıfa kadardır. Bunun metni üçler komitesi tarafından tetkik ve tasdik edildikten sonra neşredilecektir.

Bu sabah son toplantı yapılmış ve eğer bir uzlaşma hasıl olmazsa murahhas heyetlerin öğleyin Romaya hareket le görüşmelerine orada üçler komitesinin idaresi altında devam etmeleri mukarrer bulunmuştur.

Sar üçler komitesinin toplantısı

Cenevre, 6 (A.A) — Sar işlerine bakan üçler komitesi, alakadar memleketlerin mümessilleri ile yakında Napolida yapılacak ve Berlin ile Balde elde edilen neticeleri bir araya toplıyacak olan toplantıyı hazırlamak üzere Romada toplanacaktır.

En son anlaşmazlıkları hal için uluslar derneği konseyinin 20 şubatta toplanacağı sanılıyor.

Sar müzakereleri

Bale, 6 (A.A) — Sar müzakerelerine yeniden başlanmıştır. Bunların çarşamba akşamından önce bitmesi beklenmekterir.

Sar demiryolları hakkında alman - fransız konuşması

Bale, 6 (A.A) — Sar hakkındaki fransız — alman müzakereleri demiryolları mukavelesi hakkında katî bir neticeye varılmaksızın bugün kapanmış ve heyeti murahhasa reisleri raporlarını Bay Aloiziye vermek üzere Romaya gitmişlerdir.

Almanya'nın şeref mahkemesi

Berlin, 6 (A.A.) — Alman şeref mahkemesi dün ilk toplantısını yapmıştır. Bu toplantıda muhtelif bakanlıkların ve iş cephesinin mümessilleri hazır bulunmuştur.

Bu mahkemenin ödevi, ulusun menfaatlerine uygun olmıyacak şekilde ve özel (hususî) kimseler tarafından yapılacak suçları muhakeme etmektir.

Karlar altında gömülen karakol

Münih, 6 (A.A.) — Geçen pazar günündenberi gazeteler yedi askerden mürekkeb bir karakolun Bavyera Alplerinde ortadan kaybolmuş olduklarından dolayı telaş içinde idi.

Karakol bir çığ altında kalmıştır. Dün akşam askerler ölü olarak bulunmuştur.

Holanda'da komünist almanlar teşekkülü

Berlin, 6 (A.A) — Alman istihbarat bürosu bildiriyor:

Gazetelerin yazdığına göre, Holanda polisi alman komünistlerinden müteşekkil büyük bir fesat teşkilatı keşfetmiş ve bunların gizli bir toplantı halinde Amsterdamda yakalıyarak bir çok larını tevkif ve bazı vesikalar müsadere eylemiştir.

DEĞİŞİK DUYUKLAR

İspanyada örfî idare uzatılıyor

Madrid, 6 (A.A) — B. Löru, örfî idarenin cari bulunduğu eyaletlerde daha 30 gün temdidi hakkında, reisicümhura bir kararname imzalatmıştır.

Bükreş'te Sovyet aleyhtarı bir tezahür

Bükreş, 6 (A.A) — Sovyet Rusya da çevrilmiş bir filim gösterildiği sırada sinemalardan birinin içinde ve dışında sovyetler aleyhine bir nümayiş yapılmıştır. Talebe, sinema binasının giriş yerini yıkmıştır. Hâdise yerine yetişen zabıta memurları havaya ateş etmişlerdir. Bunun üzerine çıkan panik neticesinde bir kaç kişi faralanmıştır.

Danimarka kıral ve kıraliçesi Paris'te

Paris, 6 (A.A) — Danimarka kıralı ve kıraliçesi bugün Parise gelmişler ve akşam üzeri Nise hareket etmişlerdir.

Amerika'nın haricî ticareti

Vaşington, 6 (A.A) — Ticaret bakanlığının 1934 ilkkânun ayında tuttuğu istatistiklere göre ihracat, 1933 ilkkânunda 102 milyon 207 bin dolar iken, 1934 ün tynı ayında 69,345,000 ve ithalat 1933 ilkkânununda 42,291,000 iken, 1934 ün aynı ayında 38,045,000 dolar tutmuştur.

Kutub keşfine gidecek heyet

Little, 6 (A.A) (Amerika) — Bir kutub keşif heyeti bugün (Jakob Ruppert) ve (Bear of Oakland) vapurlarile hatrekete hazırdır.

Asiler tepelendi

Montevideo, 6 (A.A) — Asiler, ülkenin her bucağında tepelenmişlerdir. Hükûmete aid dört tayyare, yaralı kumandanları Monuz'u Brezilyaya geçirmek istiyen âsi kuvvetleri bombalarla tenkil etmişlerdir.

Lahey'de Japonya'yı kim temsil edecek?

Tokyo, 6 (A.A.) — Bildirildiğine göre Dışarı İşler Bakanlığı Lahey uluslararası adalet divanında ölen Bay Adaçiye halef olarak Japonya'nın eski Paris sefiri Bay Şunişi Nogaokayı tavsiye etmektedir.

Avusturya'da kırallık taraftarları

Viyana, 6 (A. A) İngiliz — amerikan matbuat ziyafetinde, prens Maks dö Hohenberg, (Avusturya hanedan taraftarlarının asla mürteci olmadıkları nı ve prens Otto dö Habsburg'un her bakımdan modern bir şahsiyet olduğunu) söylemiştir.

Bundan sonra, hanedan taraftarları. nın önderi Baron dö Vizner, fırkasının katiyen revizyonist olmadığını temin ettikten sonra demiştir ki:

" — Biz kırallığın, bugünkü Avusturya çerçevesi dahilinde teessüsünü istiyoruz. Küçük itilaf, müdahale etmek maksadile kırallığın iadesine uluslararası bir mana verdirecek hükümler koymamak istemiştir. Lâkin büyük devletler, Avusturyanın istiklalini temin eden anlaşmaya uygun olmıyacak bir hükmü tasdik etmiyeceklerdir.

Ankara radyosu

7 şubat 1935 pereşembe.

19,30 — Musiki:
Macar havaları
Keman: Necdet Remzi
Piyano: Ulvi Cemal
19,50 — Matbuat raporu
20,20 — Dans musikisi
20,30 — Musiki:
Schubert Bitmemiş senfoni
20,50 — Haberler.

İTALYA'DA

İtalya ve Macaristan'ın hukuk birliği

Roma, 6 (A.A.) — Giyornale d'İtalya diyor ki:

"— Londra konuşmaları, Fransa - İtalya uzlaşmalarını devam ettirmiş ve kuvvetlendirmiştir. İtalya, Fransa arasındaki işbirliği bu suretle üç taraflı bir işbirliği oluyor ve İtalya, Almanyanın da doğrudan doğruya katılmasiyle bunun dört taraflı olmasını temenni etmektedir.„

Bu gazete, Londra bildiriğini tahlil ederek, Versay muahedesinin beşinci maddesi münasebetile İtalya'nın bir revizyonizm hareketi temenni etmekle beraber tek taraflı uzlaşmalarla zoraki revizyonizm teşebbüslerine muarız bulunduğunu hatırlatıyor.

Nihayet, Avusturya ile Macaristana, Tuna işbirliğinin esas noktasını teşkil eden hukuk müsavatının inkâr edilemiyeceğini söyliyor.

Londra anlaşmaları

(*Başı 1 inci sayıfada*)

zıları tarafından, bu vesikanın taşıdığı birçok imkânların mahiyetini tayin maksadile tetkik olunmuştur.

Alman syasal mahfelleri dünden daha az nikbin yörünmektedirler, lâkin bildirimin, neşrinden önce bildirilmiş olması keyfiyeti, Fransa ile İnyiltere'nin Almanya'yı bir emri vaki karşısında bulundurmamak hususundaki niyetlerine açık bir delil olduğu teslim edilmektedir.

Londra'da ifade edilen işbirliği fikrine müsbet bir tarzda tercüman olacak müzakerelerin geçmesi muhtemel olan yeri hazırlamak üzere uzun boylu diplomatik müzakerelere lüzum hasıl olacağı tahmin ediliyor.

Hava andlaşmasına karşı ileri sürülen başlıca itirablardan biri, bu andlaşmaya Almasyanın da iştiraki istenmekle bu devletlerin bir "hava savaş filosu,, na malik bulunduğu sanılması ve halbuki Versay muahedesinin koyduğu yasak mucibince onun böyle bir filoya malik bulunmamasıdır.

Keza, mıntakavî andlaşmaların, müstakbel anlaşmanın yapılmasında ne derecelerde âmil olacağı ve gene, prensib itibariyle mevzuu bahs edilip fakat tavzih olunmıyan umumî teslihat mukavelesi dairesinde, Almanya'nın hukuk müsavatı ne suretle tahakkuk ettirileceği sorulmaktadır.

Bildirimdeki bazı formüllerin şümulüne dair, Almanya'nın Paris'ten ve Londra'dan yakında istizahta bulunması muhtemeldir.

" Ahtur Abendblatt„ gazetesi, Renin sag sarilindeki elli kilometrelik bir kımsın ve bütün sol sahilinin gayri askerî mahiyetinin ilgasını istemekte, zira buraların askerî hiç bir ehemmiyeti haiz bulunmadığını, lâkin şeref değeri bilen ve kaybedilmiş bir savaştan doğan yabancı ipoteklere tahammülü olmıyan bir devletin hakimiyet haklarına temas ettiğini söylemektedir.

Fransız - ingiliz tekliflerine Almanya ne zaman cevab verecek?

Londra, 6 (A.A.) — Fransa — İngiltere müşterek tekliflerine karşı Almanyanın vereceği cevabın, 15 günden önce, alakadar devletlere bildirilemiyeceği sanılıyor. Bu zan, İngilterenin Berlin sefiri tarafından gönderilen rapor münderecatından ileri gelmektedir.

Ankara Halkevi reisliğinden :

Evimizin Müze ve Sergi komitesindeki boş üyelikler için seçim yapılacağından bu şubeye yazılı üyelerin 14 şubat 1935 perşembe günü saat 18 de Halkevine gelmeleri.

Ankara Halkevi balosu yirmi iki şubattadır

Yarı - siyasal

Politika, başta geliyor

1934 yılını onden önce gelenlerden en çok ayıran, siyasa işlerinin ön plân - da yer tutması olmuştur. 1932/33 edebiyatı daha ziyade ökonomik idi. "buhran,, sözü, cümle başlatıp cümlebitiren hitablar kadar sık geçiyordu. Şu var ki, bütün 1933 yılında, hemen bütün memleketler "buhrana katlanmayı ve buhranın içine yerleşmeği,, ister istemez biricik çıkaryol olarak gördüklerinden 1934 siyasal bir yıl olarak kalmıştır. 1870 ile 1914 arasına düşen uzun devredeki siyasal kombinezonların tutarını hem keyfiyet hem de kemmiyet bakımından hesablamak ve bunları yalnız 1934 yılında olup bitenlerle karşılaştırsak, zenginlik ve çeşidlilik gene bu bir tek yıldan ibaret 1934 tarafında kalır. Saraybosna cinayeti bile Marsilya faciasının dramatik mahiyeti yanında soluk kalır..

Bunun böyle olması, pek de sebebsiz değildir. 1918 den beri, Avrupa'da kaç kol üzerinden kaç hareket ve kombinezon yürümüşse bunların, kendi aralarında bir açıklığa gitmesi, biribirlerine karşı bir neticeye yaklaşması 1934 ün içinde ve sonlarında olmuştur. Gerek içpolitikalar gerek ise dışpolitikalar bakımından. Yalnız Almanya — Polonya arasındaki durumu göz önüne getirmek, 1934 ün ne kadar şaşırtıcı bir yıl olduğunu göstermeğe yeter. 1933 sonuna kadar, koridor, iki memleketi hem maddeten hem manen ayırıyordu. Bugün, biribirlerine sıkı sıkıya bağlanmış bulunuyorlar. Denebilir ki, eğer Almanya'daki rejim değişikliği olmasa idi, 1934 yılı ne bu kadar siyasal olur ne de getirdiği siyasal cephe değiştirmeleri bakımından bu kadar şaşırtıcı olurdu. Doğu. Yalnız, Almanyadaki rejim değişikliği de 1918 den beri ardısıra zincirlenen hadiselerin tabii bir neticesinden başka bir şey değildir. Ve daha doğru olan, gene 1934 yılının bir sonuçlar getiren yıl olmuş olmasıdır.

Bu sonuçlar henüz tamam değildir.. Ve bütün 1935, tıpkı kendinden önceki gibi tarihe siyasal bir yıl olarak geçecektir. Şu var ki, 1935 in getireceği yeni bir muvazeneler şeması yoktur. Dal sırtlarına göre suların bölünmesi gibi çok sarih menfaatlerin kesişmesine göre, muvazenelerin topografik çehreleri artık o kadar meydana çıkmıştır ki, 1935, 1934 ün sonuca ulaştırdıklarını sonuca bağlamaların yılı olacaktır.

Son Londra anlaşmasından sonra, Almanya ile Polonya için söylenecek bazı şeyler olabilir. Fakat Sar'ın fili iadesi de yapıldıktan ve herkes Almanya'nın dönmesini beklemek üzere uluslar derneğinde toplandıktan sonra, yapılacak şeyler, gerçekten azalmış olacaktır.

İşte bunun için 1934 de başta gelen politika, bu yıl da başta gelmekte devam edecektir..

BURHAN BELGE

Çocuk Esirgeme Kurumunda muayeneler

Çocuk esirgeme kurumu sağlık ve soysal yardım müdürlüğüne tayin edilmiş olan çocuk hastalıkları mütehassısı Bayan Dr. Fahriye her gün saat 12 ye kadar hasta çocukları;

Bayan Dr. Fitnat Salı günleri saat 14 ten sonra dış hastalıklı anneleri;

Perşemeb günleri saat 14 ten sonra da iç hasttlıklı anneleri;

Kulak, boğaz hastalıkları mütehassısı Bay Dr. İhsan Pazar günleri saat 15 ten sonra kulak, boğaz hastalıklarına;

Pazartesi günleri saat 14 ten sonra deri hastalıklarına;

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı Bay Dr. İsmail Hikmet Çarşamba günleri saat 14 ten sonra gebe kadınlar ve kadın hastalıkları muayenelerini çocuk sarayında yapmaktadırlar.

Gebe kadınlardan muntazaman muayeneye gelenlere doğumunda kurum ebeleri vasıtasiyle her türlü yardım yapılmaktadır.

Diş muayene evinde sabahtan akşama kadar çocukların ve annelerin dişleri muayene ve tedavi edilir.

İÇ DUYUKLAR

Tenzilatlı tarife çok iyi neticeler verdi

İstanbul, 6 (A.A.) — Devlet Demiryollarında tatbik edilen tenzilâtlı yolcu münakalâtını çok arttırmıştır. Geçen senenin birinci ayı içinde seyahat eden 120 bin yolcuya mukabil bu sene 190 bin yolcu görülmüştür.

Başbakanımız öğle yemeğini yunan ataşenavaliyle yedi

İstanbul, 6 (A.A.) — Başbakan İsmet İnönü dün öğle yemeğini Park otelde yunan ateşenavali ile yemiştir.

General Kâzım Özalp İzmir'e gidiyor

İstanbul, 6 (A.A.) — Kurultay Başkanı General Kâzım Özalp iki güne kadar Antalya, Isparta ve İzmir'e gidecekir.

Uluslararası kadınlar birliği başkanının ziyaretleri

İstanbul, 6 (A.A.) — İstanbul'da bulunan uluslararası kadınlar birliği reisi dün Hilâliahmer mektebi ile üniversiteyi gezmişlerdir.

deniz tarifelerini tetkik komisyonu

İstanbul, 6 (A.A.) — Deniz tarifelerini tetkik eden komisyon dün toplanmış ve Akay şirketi ile Şirketi Hayriyenin tarifelerini tetkik etmiştir. Tarifeler aynen ipka edilmiştir.

Kaçakçılık vakalarının önünü almak için

İstanbul, 6 (A.A.) — Kaçakçılık vakalarının akla gelmiyecek şekillerde yapıldığını gören alâkadar makamlar, bunların önüne geçecek katî tedbirler tesbitine başlamıştır.

Toros ekspresi Ankaradan geçecek

İstanbul, 6 (A.A.) — Avrupa ile Asya arasında en kısa yol olan Toros ekspresinin Ankaradan geçirilmesi takarrür etmiştir.. Program mucibince Adaia'dan Konya yerine Ulukışla — Kayseri hattiyle yola devam edilmesi ve ekspresin devlet merkezine uğradıktan sonra Eskişehir tarikiyle İstanbul'a gelmesi tercih edilmiştir.

Resmî ıstılahlar komisyonu

Resmî ıstılahları bulacak komisyon bütün resmî daireler mümessillerinin iştirakiyle Başbakanlık muamelat Umum Müdürü Bay Emrullah'ın riyasetinde toplanmalarına devam etmektedir. Komisyon mesaisini bitirmek üzeredir.

Türk - İsviçre ticaret anlaşması

İsviçre hükûmetiyle hükûmetimiz arasındaki ticaret anlaşması ve klering mukavelesinin 11 şubattan itibaren bir sene daha uaztılması Bakanlar Heyetince kabul edilmiştir, Yakında gümrüklere tebliğ edilecektir.

Bolu'da seçim hazırlığı

Bolu, 6 (A.A.) — Yarından sonra yapılacak saylav ve umumî meclis intihabları için merkeze gelecek olan ikinci müntehiblerin vaktinde gelebilmelerini temin için fırka, belediye ve vilayetçe tedbirler alınmakta ve yollar açtırılmaktadır.

M. Esad Bozkurd İstanbula gitti

Bay Mahmud Esad Bozkurd perşembe ve cumartesi günleri üniversite inkılab kürsüsünde mevzuu türk kanunu medenisi olan derslerini vermek üzere İstanbula hareket etmiştir.

Bu derslerde, kanunu medenînin ana hatları içinde bilhassa birden fazla karı alma ve reşid dininî intihabta hürdür, evlenmede serbestî meseleleri mütalea edilecektir.

Hava durumu

Ziraat Bakanlığı meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre, son 24 saat içinde yurdun Akdeniz sahilleriyle Karadeniz kıyılarının Trabzon ve Samsun çevreleri haric tutulduğu halde diğer yerlerde hava yağışlı geçmiştir. Yağış İstanbul çevresiyle Manisa ve İzmir'de yağmur ve diğer yerlerde kar şkelindedir. En fazla yağış Bandırma'da 8 milimetredir. Başka yerlerin yağışı 1-5 milimetre arasında ölçülmüştür.

Hava suhunetinde düne bakarak Trakya ve Ege mıntakalarında 3 derece ve doğu Anadolusunda 10 derece etrafında bir düşüklük kaydetmiştir. Buna mukabil orta Anadolu mıntakasında hava suhuneti 3-10 derece arasında olmak üzere yükselmiştir. En düşük suhunet sıfırın altında olmak üzere Kars'ta 22, Erzurumda 18, Bolu'da 16, Eskişehirde 12, Sıvas ve Kırşehirde 10, Çorum ve Ispartada 9, Yozgad ve Kastamonu'da 8 derecedir. En yüksek suhunet sıfırın üstünde Dörtyol'da 13, Antalya'da 12, İzmir'de 10 derecedir. Ankara'da bugün saat 14 de termometre sıfırın üstünde olmak üzere 3 derece kadar yükselmiştir.

İzmir seçime hazırlanıyor

İzmir, 6 (A.A.) — Saylav seçimi için seçim teftiş heyeti ile belediye ve fırkada hazırlıklar yapılıyor. Ülkenin her yönünde olduğu gibi İzmir'de de saylav seçimi ulusun büyük Öndere ve fırkasına inanını gösteren coşkun tezahürlere vesile olacaktır. Sekiz şubat cuma günü seçim sandığının Halkevine nakli sevinç şenliği içinde yapılacaktır. Saylav seminden sonra vilâyet genel heyeti üye seçimi de yapılacaktır.

Ziraat Bankası kazanc vergisi

Münhasıran zürraa yapılan ikrazlarla, zürradan müteşekkil zirai kooperatiflerle kooperatif birliklerine yapılacak krediler müstesna olmak üzere Ziraat Bankasının 1932 yılı temmuzundan itibaren kazanc vergisiyle mükellef tutulması ve banka şubelerinden aynı tarihten itibaren ruhsat tezkeresi aranması Maliye Bakanlığınca valiliklere bildirilmiştir.

Tramvay şirketinin ikinci itirazına da cevab verildi

Bayındırlık Bakanlığı İstanbul tramvay şirketinin ikinci itirazına karşı ikinci cevabını bugün devlet şûrasına vermiştir.

Kar Bolu'da yolu kapadı

Bolu, 6 (A.A.) — Üç gündür fasılalı yağan kardan her yıl olduğu gibi Bolu dağı şosesi kapandı. Posta hayvanla gidiyor. Kazalar arasında otomobil, araba, yolcu geliş gidişi durdu. Bugün hava açtı.

Adapazarı şehir plânı

Adapazarı, 6 (A.A.) — Belediye meclisi perşembe günü toplanarak Mimar Jansen'in şehir plânı hakkındaki teklifini müzakere edecektir.

Kümes hayvanlarımız Suriye'ye serbest girecek

Bulaşıcı hastalıklar dolayısiyle kümes hayvanlarımızın Suriye ve Lübnana girmesi ve transit suretiyle geçmesi memnuiyeti Fransa'nın Beyrut fevkalâde komiserliğince kaldırılmıştır.

Mevlüd

Şûrayı Devlet azasından Dr; General Süleyman Eminin ölümünün yıldönümü münasebetile 8-2-1935 cuma günü öğle namazından sonra Hacı Bayram camisinde mevlüd okutturulacaktır. Kendisini sevenlerin gelmeleri ailesi tarafından dilenmektedir.

Kaymakamlar arasında değişiklikler

Yenişehir kaymakamı Mahir Bozkır kaymakamlığına, Emniyet işleri umum müdürlüğü şube müdürü Necmettin Yenişehir kaymakamlığına, Adapazarı kaymakamı Agâh Geyve kaymakamlığına, Geyve kaymakamı İhsan Adapazarı kaymakamlığına eski Gölpazarı kaymakamı Şükrü Bünyan kaymakamlığına, eski Bilecik mutasarrıfı Rauf Silivri kaymakamlığına, Seydişehir kaymakamı Kerim Cide kaymakamlığına, Cide kaymakamı fikri Akçaabad kaymakamlığına, Akçaabad kaymakamı Hazım Of kaymakamlığına, Of kaymakamı Hamdi Çarşamba kaymakamlığına, Devrek kaymakamı Fuad Simav kaymakamlığına, Simav kaymakamı Avni Kuzan kaymakamlığına, Gercuş kaymakamı Kâmil Devrek kaymakamlığına, Ilgın kaymakamı Talat Beyşehir kaymakamlığına, Karapınar kaymakamı Salahattin Ilgın kaymakamlığına, sabık Ovacık kaymakamı Neşet Karapınar kaymakamlığına, Emniyet işleri şube 6. şefi Şükrü İncesu kaymakamlığına tayin edilmişlerdir.

Ereğli Limanı

Şirket mümessilinin söyledikleri

İngiltere'nin Vikers Metropoliten şirketi mümessillerinden mürekkeb 3 kişilik bir heyet dün Maliye Bakanı tarafından kabul edilmişlerdir. Mümessiller söylevlerinde:

"— Memleketinizde bazı işleri almak üzere memleketinizle temas için geldik. Temaslarımıza devam ediyoruz. Tekliflerimizi hükûmetinize bildirmeden önce size bir şey söyliyemiyeceğimize müteessifiz. Temas ve müzakerelerimiz uzun sürecektir. Daha evel Hayfa limanını yaptığımız için Ereğli limanını da biz yapmak istiyoruz. İcab ederse tetkikatta bulunmak üzere Ereğli'ye gideceğiz. Memleketinizi güzel ve ümidin üstünde bulduk. Gördüğümüz iyi kabul bizi mütehassis etmektedir.,, demişlerdis.

Tire'de yoksul çocuklara yardım

Tire, 6 (A.A.) — Sayısı artan yoksul çocuklara bakmak üzere teşekkül eden komite ödevine muvaffakıyetle devam etmektedir. Halkımızın bu işte gösterdiği alâka göğüs kabartmaktadır.

Tire tütünleri çok rağbet gördü

Tire, 6 (A.A.) — Pek eyi olan tütünlerimizin bu yıl gördüğü rağbet tütün çiftçisini gelecek yıllar için umuda düşürmüştür. Bu münasebetle nefisliğini muhafaza etmek üzere çokça tütün ekilmesine teşebbüs edilmektedir.

Bir kaçakçı yakalandı

Uşak, 6 (A.A.) — Evinde 28,800 yaprak sigara kâğıdı bulunan gedizli Kel Ahmed yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Gümrüklerde geç alınan eşya

Gümrüklerde muayene edilen eşyanın merkez bankasınca yapılacak muamelesi ve sair sebeblerle sahibleri tarafından alınmasının gecikmesi dolayısile eşyanın muayene mahallerinde uzun müddet kaldığı ve eşya sahibinin kim olduğunun tayini müşkülâtı bile baş gösterdiği için badema bu gibi eşyanın derhal ambarlara nakli gümrükler bakanlığınca tamim edilmiştir.

Samsun'un ihracatı

Samsun, 6 (A.A.) — Limanımızdan sonkânun içinde yabancı limanlara yüklenen şeyler şunlardır:

1,300,000 kilo arpa, 200 bin kilo buğday, 70 bin kilo mercimek 50 bin kilo nohut, 253 sandık yumurta. 274 sandık ceviz içi

Düşünüşler

Raşid Rıza tiyatrosunda

Raşid Riza tiyatrosunun bundan böyle Halkevinde haftada iki defa muntazaman temsiller vereceği haberi beni çok sevindirdi. Tiyatrosuz Ankara'da halkın bu sanat ihtiyacına cevab verecek her teşebbüs şüphesiz ki memnuniyet ve takdirle karşılanacaktır. Bahusus ki bu teşebbüs, ne kadar yalnız olursa olsun, Raşid Rıza gibi türk sahnesinin en değerli sanatkârlarından birinden gelirse.

Raşid Rıza heyetinin Ankara'da verdiği temsillere şimdiye kadar gitmek ve onlardan bahsetmek fırsatını bulamamıştım. Bu ihmalimi tiyatroya olan büyük sevgime karşı âdeta bir ihanet saymaktan kendimi alamıyordum.

Dün akşam Raşid Rıza heyetinin Halkevinde temsil ettiği "Renkli Fener,, i seyrettim. Türk sahnesinde en fazla tekrarlanmış eserlerden biri olan "Renkli Fener,, in adını olsun işitmemiş pekaz münevver vardır sanırım. Tiyatro edebiyatının şaheserlerinden değil hattâ birinci sınıf eserlerinden bile olmıyan bu piyesin bizde şimdiye kadar halktan görmüş olduğu büyük rağbetin sebebi nedir? Bu sebeb pek basittir. "Renkli Fener" bir cemiyet davasını ele alıyor ve sahne üzerinde içtimaî yaraların en acıklılarından birini deşiyor. Deşilen bu yaranın gözlerimizin önüne akıttığı cerahat bizi iğrendirmiyor, çünkü önümüzde teşhis edilen hastalıkta bütün cemiyetin, hepimizin suç payı olduğunu hissediyoruz. Böyle bir davası olan, acındıran ve düşündüren eserler geniş halk kütlelerini, bitmez tükenmez his düellolarına sahne olan eserlerden çok daha kuvvetle sarar. Dün gece salonu çınlatan alkışlar ve bravo sesleri bu inanımı biraz daha kuvvetlendirdi..

Mevzu basittir: kendi kusuru olmaksızın düşmüş ve cemiyet için kaybedilmiş bir kadın günün birinde temiz ve şerefli hayata dönmek, ve namuslu insanların saadetini paylaşmak isterse, düşmesinde ona yardım etmiş olan cemiyet bu yükselme arzusuna karşı en aşılmaz bir mania kesilecektir. Ertugrul Muhsin'in büyük bir tiyatro bilgisiyle adapte ettiği bu eser sahne diline çok uygun yazılışı bakımından ayrı bir değer taşıyor.

Temsilde Raşid Riza'nın rolü ikinci derecede bir rol olmasına rağmen eser heyeti umumiyesi itibariyle intizam ve muvaffakiyetle oynandı diyebilirim. Eğer vaktiyle Ertugrul Muhsin tarafından kree edilmiş olan Selim rolü, B. Hüseyin Kemal gibi böyle heyecan taşkınlıkları olan bir rolü asla üzerine almaması icabeden bir aktöre verilmemiş olsaydı temsil için mükemmel sıfatını bile kullanabilirdim, fakat esaslı ollerden biri aksayınca eserin umumî ahenginin ne kadar zarar göreceği malûmdur.

Kerim rolünde Raşid Rıza her zamanki kolaylığı ve ustalığıyla oynadı, fakat bu rol onun hakiykî sahne kabiliyetini göstermesine imkân verecek çapta olmaktan çok uzaktı.

İsimlerini ilk defa işittiğim üç kadın sanatkâr: bayanlar Leman Ekrem, Seniye ve Kadriye uzun bir sahne alışkınlığı istiyen rollerinde büyük bir mükemmeliyetle oynadılar ve bu mükemmeliyet gözlerimizin önünde canlandırılmak istenen atmosfer'i kusursuz olarak yarattı.

Sanatkârlık kabiliyet ve şöhreti esasen pek malûm olan Bayan Şaziye, eserin belkemiğini teşkil eden çok güç ve yorucu rolünde, en büyük muvaffakiyetlerinden birini elde etti. İsyan sahnelerinde ifadesine vermesini bildiği acılık eminim ki pek çok seyircilerin gözlerini yaşla doldurmuştur.

Bayan Lebibe ikinci perdedeki sahnesinde ağır ve vakur tavrıyle çok iyiydi Yalnız Raşid Riza'nın pek fazla tesiri altında olduğu görülüyor.

Bu temsilden duyduğum ayrı bir memnuniyet de yepyeni kabiliyetlerle karşılaşmış olmamdan ileri geliyor. Kim bilir, diye düşündüm, ilk tiyatro hareketi başlıyalıdanberi memlekette böyle ne kadar kabiliyetler sahne üzerinde parlayıp bin türlü güçlükler karşısında günün birinde sönüvermişlerdir. Bu istidadları toplamak, onları kendilerini bekliyen hedefe doğru sevketmek lâ -

Yunanistanda Ana yasa ıslahat projeleri

31 sonkânun tarihli Lö Mesaje Daten gazetesinden:

İcra kuvvetini pekleştirecek bir anayasa (teşkilatı esasiye) ıslahatı sorumu (meselesi) yalnız gazete münakaşalarına münhasır kalmıyacak gibi görünüyor. Başbakan bu hususta fikirlerini bildirmekte gecikmiyeceğini gazetecilere söyledi. Şimdi kendisi anayasa sorumlarında mütehassıs kimselerle beraber çalışarak esaslar hazırlamaktadır; ve muhtelif sıyasal muhitlerin de, sorumu, icab ettirdiği bütün dikkatle tetkik etmelerinden memnuniyetini bildirdi. Bilindiği gibi, politika adamları içinde şimdiki anayasanın gerçek hiç bir kudret vermediği, devlet şefinin iktidarını artırmaya taraftarlığını ilk ilan eden Bay Venizelos olmuştur. 1927. Cümhuriyet anayasası meşrutî kıralın malik olduğu hakları cümhur reisine vermedi. Kıral meclisi dağıtabilir, ve teşriî sorumlarda veto hakkından istifade edebilirdi. Cümhuriyet anayasası veto kabul etmez ve meclisin feshi için daha evel âyanın reyinin sorulmasını icab ettirir. Bu sebebledir ki, dün halk fırkasından bir gazetenin de söylediği gibi, liberallerin şefi, icra kuvvetini her türlü ihtimallere karşı koyabilmek için anayasanın kâfi derecede techiz etmiş olduğunu düşünerek devlet şefine elinden alınmış olan kuvvetleri iade etmek istiyor: Âyanın fikri sorulmadan meclisi feshetmek hakkı ve tahfif edilmiş bir veto hakkı.

Bay Venizelosun saltanatla mücadelesinde ileri sürdüğü ve cümhuriyet anayasasının yazılışında müessir olan tezle bu düşünceler arasında büyük bir fark olduğu görülüyor. Diğer taraftan, 1932 seçimlerinde, liberallerin şefi ilk defa olarak Cümhur Reisinin iktidarını artırmak lüzumundan bahsettiği zaman, Vaymar anayasasının 48 inci maddesine telmih etti. Bu madde umumî asayiş ve nizam tehlikeye düştüğü zamanlarda Cümhur Reisine asayişi iade etmek için icab eden tedbirlere müracaat etmek salâhiyetini veriyordu, bu tedbirler şunlardı: Askerî kuvvete müracaat; yurddaşların en esaslı haklarını muvakkat bir zaman için kısmen ve tamamen ilga etmek, şu şartla ki cümhur reisi aldığı bu tedbirleri derhal Rayştag'a bildirmek ve Rayştag istediği takdirde bunları kaldırmak mecburiyetinde idi. Esasen Bay Venizelos 48 inci maddenin Yunanistan'da aynen tatbik edilemiyeceğini ihsas ediyordu.

Bu muhtelif sebeblerden dolayı akşam gazeteleri, sabahleyin neşredilen haberi tamamile tekzib etmedilerse de bu haberin liberaller önderinin tam fikirlerini anlatmadığını, Bay Venizelosun devlet şefinin iktidarını çoğaltmak hususundaki düşüncelerini bilahare bildireceğini yazdılar. Öte yandan, iki büyük fırkanın önderleri BB. Çaldaris ve Venizelos, şimdilik izahat vermekten çekinmelerine mukabil, öteki sıyasal önderler daha serbestçe fikirlerini söylediler.

Bay Papanastasyu cümhuriyet anayasasını kaleme alan komisyonun reisiydi. Demek ki bu anayasanın büyük bir kısmı onun eseridir, fakat kendisi bu yasaya el sürülmez nazarile bakmamaktadır. Nisbî temsil taraftarı olan ziraat işçi fırkasının önderine göre Yunanistanın muztarib olduğu ve yanlış olarak parlamenter rejime atfedilen illet, ekseriyeti elde eden fırkanın sahib olduğu büyük kudrettir. Fırkacı idarenin, şiddetin, sıyasal rekabetlerin sebebi fırka kabinesidir. Bu sistemle teşriî ve icraî kuvvetlerin ayrılmasında hikmet kalmamış oluyor.

Bay Papanastasyu'ya göre buna çare, hükûmete bütün büyük fırkaların iştirakini mecburî kılarak fırka kabinesini ortadan kaldırmaktır. Kuvvetlerin ayrılmasını temin etmek, fırka mücadelelerini azaltmak, memleketin iç ve dış sıyasasını daha sabit bir hale koymak, demagojiyi azaltmak için yegâne çare budur. Bay Papanastasyu hükûmetten ve hattâ meclisten ancak kuvvete müracaat etmek ve herhangi şekliyle olursa olsun diktatörlük ilan etmek istiyen fırkaları haric bırakmaktadır. Kendisi sisteminin tatbikatta bazı güçlüklerle karşılaşacağını kabul etmektedir. Fakat ikinci derecede sorumlarda ihtilaflar kabine içtimalarile halledilebilecektir. Çok vahim sorumlardaki anlaşamamazlıklar için meclise müracaat edilecektir. Saylav sayısı itibariyle kabineye iştirak etmek vaziyetinde bulunupta bundan istinkâf etmek istiyecek fırka bunu yapmakta serbest olacaktır. Bu takdirde bu fırkanın saylavları meclis müzakerelerine iştirak edebilecekler fakat rey vermek hakkına malik olmıyacaklardır.

Terakkiseverler önderi olan Bay Kafandaris de bu anayasa tadilatına karşı değildir. Diğer memleketlerde olan hâdiselere bakarak, parlamenter rejimde, bazı aşikâr zâflarını ortadan kaldıracak veya azaltacak ve onu yeni hayat şartlarına uygun hale koyacak ıslahat yapmak taraftarıdır. Bay Kafandaris'e göre, demokratik ve parlamenter teşekkülleri yenilemek ve ıslah etmek için çarelerden biri idare serbestliğinin genişlemesi ve ademi merkezileşmesidir. Diğer taraftan ikinci derecede sorumlar üzerinde müzakere ve karar ittihaz etmek eyi teşkilatlanmış meclis komisyonlarına bırakılmalıdır. Meclisler ancak bütçe, vergilerin tayini, hizmetlerin tanzimi ile ve meclis kontroluyla meşgul olacaktır. Bay Kafandaris de Bay Papanastasyu gibi âyanın tamamile meslekî mahfillerin mümessillerinden teşekkül etmesi taraftarıdır.

Muhalefetin fikirleri bunlardır. Halk fırkasiyle beraber hükûmetle işbirliği yapan küçük fırkaların fikirlerine gelince bunlar malûmdur. Ulusal radikaller önderi ve harbiye bakanı Bay Kondilis, meclisin en basit şekline konmasına taraftardır: Bunun için meclisin her altı ayda bir bütçeyi kabul ve hükûmetin hareketlerini tasvib etmek için birkaç günlük bir toplantı yapması kâfidir.

Şimdiye kadar Bay Çaldaris'e taraftarlık etmiş olan fakat şimdi Başbakanın parlamenter rejime karşı müfrit saygısından şikâyet eden Bay Metaksas kayıdsız şartsız bu rejimin kaldırılması lehindedir. Kendisi diktatörlüğü nasıl anladığını, programını ulusa bildireceğini söyliyerek, izahtan çekinmiştir.

Bununla beraber, parlamento sistemi, hedef olduğu hücumlara rağmen, yunan sıyasal âlemince mahkûm edilmiş olmaktan henüz çok uzaktır. Parlamento sistemini ıslah etmek evet, büsbütün kaldırmak hayır. Sıyasa adamlarının ekseriyeti böyle düşünüyorlar.

zım. Buysa ancak bir devlet tiyatrosunun kurulmasiyle mümkün olacak. Bazı iddiaların aksine olarak, ben, türk ulusunda sahne kabiliyetinin pek büyük olduğuna inanıyorum, ve inanıyorum ki ciddî çalışma devresine girildiği zaman bu iddiamın doğruluğu tahakkuk edecektir

Yaşar Nabi NAYIR

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

İngiltere ve acun barışı

26 sonkânun tarihli Jurnal dö Moskuda A. Boreff imzasile çıkan baş yazıdır:

İngiliz hükûmetinin, fransız devlet adamlarını kabule hazırlandığı şu sıralarda, herkes şu suali sormaktadır: Londra görüşmelerinin devamınca ingiliz politikası, şimdi Avrupada genel güvenliği kurmak için takib edilmekte olan sıyasal faaliyet üzerinde ne gibi bir tesir icra etmeğe çalışacaktır

İngiliz imparatorluğunun acun sıyasasında oynadığı rolün ehemmiyeti isbata muhtac değildir. İmparatorluğun coğrafî şartlarile, acun ticaretinde oynadığı rolle, malî kudretile İngilterenin acun politikasının bütün sorumlarında alâkası vardır, çünkü herhangi bir noktada olursa olsun, kuvvet nisbetleri arasında vukua gelecek her değişiklik önüne geçilemez bir surette ingiliz menfaatleri üzerinde rol oynar.

İngiliz sıyasası daima bir acun sıyasası olmuştur. Aynı zamanda bu daima bir balance of Pover sıyasası olmuştur ve olmakta devam ediyor. İngiltere acun sıyasasında mühim rol oynamak iddiasında olan çalışmalarını her zaman dikkatle takib etmiştir. On dokuzuncu asrın sonunda, Fransa müstemlekelerini Sudan ve Mısır'a doğru genişletmek teşebbüsüne giriştiği zaman, İngiltere her vasıtaya baş vurarak buna mani olacağını gayet açık şekilde anlattı. Meşhur Faşoda hadisesinden sonra iki memleket arasında, yalnız nüfuz mıntakalarını bölmeyi değil, fakat bilhassa acun politika sahnesinde büyük kudretli devlet rolüne talib yeni birinin, ikinci Vilhelm Almanyasının çıkması üzerine müstenid bir uyuşma teessüs etti.

Büyük savaştan sonra ilkönce Fransız — İngiliz rekabetinin yenilenmesine şahid olduk. İngiliz politikasını idare edenler Fransa'nın galib vaziyetin imtiyazlarından istifade ederek Avrupa kıtasında bir fransız hegemonyası kurmasından korkuyorlardı. Daha Paris konferansı sırasında meydana çıkmış olan bu rekabet, ondan sonra İngilterenin Versay muahedesile konulmuş olan sistemi bozmak için Almanya'nın yaptığı gayretlere muzaharet etmesile devam etti. "Hukuk müsavatı„ hakkındaki alman tezi o devirde Fransaya daha kuvvetli bir Almanya çıkarmayı faydalı bulan ingiliz hükûmet adamları tarafından teveccühle karşılanıyordu. Pasifik meselesinde bir yandan İngiltere'nin Birleşik Devletlerle ve öte yandan Japonya ile münasebetlerinde de buna benzer bir sıyasa müşahede edilebilir. Filhakika Vaşington konferansında İngiltere Japonya ile ittifak ananevî sıyasasından — ki bu sıyasa Amerikanın uzak şarkta nüfuz genişlemesinin önüne geçmek arzusundan mülhemdi — vaz geçmeğe mecbur kalmıştı. Fakat İngiliz — Japon ittifakının resmen bozulmasına rağmen İngiltere senelerce müddet uzak şarkta Japonyanın müttefiki gibi hareket ediyor, ve Japonya nüfuz genişlemesi sıyasasında İngiltereyi en sağlam müzahir addetmekte devam ediyordu.

Bununla beraber, bir zamandanberidir İngilterede yeni bir temayülün alâmetleri göze çarpıyor. Şimdi sık sık, ingiliz imparatorluğunun acunsal vaziyetlerini tehdid eden tehlikelerin statükoyu sağlamlaştırmak istiyen Amerika veya Fransa tarafında olmadığını, bilakis bugünkü hali her çareye baş vurarak değiştirmeğe çalışan devletler tarafında olduğunu söyliyenlere rastgeliniyor.

Bunlar boş ispekülasyonlar değildir. Japonya'nın ökonomik tecavüzile ingiliz menfaatleri derin surette zarara uğramıştır, ve kolayca anlaşılabileceği gibi bu vaziyet geniş bir sıyasal ve askerî tecavüzle neticelenebilir. Japon menşeli mensucat ürünlerine ve sair mamulata gark olan ingiliz müstemlekeleri, Japonya'nın ingiliz üssübahrîsi Singapur'a pek yakın olan Siyama nüfuz etmesi, bütün bunlar ingiliz hükûmet adamlarında eski müttefike karşı şüpheler uyandırmağa kâfi idi. Fakat bundan da fazlası var, ingiliz sanayiinin asırlık mahreçleri olan Hindistan gibi, Avusturalya, cenubî Afrika birliği, Mısır gibi yerler japon rekabetinin tesirini hissediyorlar. Bütün bunlara Japonyanın Londrada formüle ettiği deniz müsavatı isteği de ilave edilirse japonların acun politikasında büyük rol oynamağa hazırlandıkları kolayca anlaşılır.

Almanya tarafında da vaziyet hiç edilir derecede bunun aynıdır. İngiltere, İskandinavya, Baltık devletleri, Arjantin gibi "Sterling Bloc„ memleketlerinde ağır bir alman rekabetine maruzdur. Ekseriya bir sıyasa sahasını aşan alman sıyasal taarruzu ingilizlerin gözlerinde ikinci Vilhelm Almanyasını canlandırıyor, ve Hitler Almanyasında bu eski Almanyayı görmeğe başlıyorlar.

Bütün bu söylediklerimizin doğrudan doğruya veya bilvasıta ingiliz sıyasasını kontrol edenlerin hepsinin umumî fikirlerine tercüman olduğunu zannetmek tamamen hatalı olur. Bunun için Lord Loyd ve meşhur gazeteci Strütator'un düşüncelerini bilmek yeter. Bu adamlara göre ingiliz menfaatlerine en uygun sıyasa bazı memleketlerin istilacı temayüllerini ingiliz menfaatleri dışında olan mıntakalara tevcih etmektir.

Bununla beraber İngilterede böyle bir politikanın tehlikelerinin gitgide farkına varılmaktadır. Nerede olursa olsun çıkacak bir münazaayı çıktığı mıntakaya münhasır bırakmanın çok güç olacağı aşikârdır. Ve ingiliz imparatorluğu acunun her tarafında menfaat sahibi olduğu için muhakkak surette kavgaya karışmağa mecbur olacaktır. Maamafih kuvvete müracaat etmek istiyenler Lord Loyd gibi adamların nutuklarından cesaret almaktadırlar ve savaş halinde İngilterenin doğrudan doğruya veya bilvasıta muzaharetine güveniyorlar. Bu ümid hesablarında o kadar büyük yer tutuyor ki önceden İngilterenin *City* istikrazı veya ham madde ihracatı şeklinde faydalı bir bitaraflığını temin etmeden bir taarruz işine girişemiyeceklerdir. İngilterenin bitaraflığı büyük bir askerî teşebbüsün esas şartıdır.

Böylece meşhur *"Balance of Power"* formülünün iki muhtelif tefsirinden başka bir şey olmıyan iki ingiliz görüşü karşısında bulunuyoruz: bunların biri barışçıdır, öteki savaşa götürür. Acun barışının istikbali bu iki görüş arasındaki mücadelenin neticesine bağlıdır.

ÜLKÜ

HALKEVLERİ MECMUASI

Bu kültür mecmuasının şubat 1935 - 24 üncü sayısı çıkmıştır.

İÇİNDEKİLER

Ulusal güven, Nafi Kansu, İnanç ve Us, Ahmet Nesimî Çekoslovak Tefekkürüne bir bakış, Hilmi Ziya, Köy mektebi ve köy muallimi, H. Reşid Öymen, Eti âbideleri ve sanat eserleri, M. Saffet Engin, Kimerler, Avni Candar, Ökonomik devridaim, S. Aydoslu, Bir toprak ve su etüdü, K. Ömer Çağlar, Sovyet sanatkârları resim sergisi, İsmail Hakkı Tonguç, Türklerde Boks, Talât Onay, Dağın ve Kışın sporu, Vildan Âşir, Musikinin tarih ve edebiyatı, Aziz Çorlu, Folklor, Neşrî, Ayın Politikası, K. Ü., Amazon: Hikâye, E. Behnan Şapolyo, Bibliyografya, Halkevi haberleri, Halkevi mecmuaları, ÜLKÜ'nün bir yıllık endeksi yazılarıdır. Bu sayıda Sovyet Resim Sergisine aid resimler de ayrıca verilmiştir.

Değeri 25 kuruştur.

Japonya Çine niçin gene saldırmağa başladı?

O. M. Grin, 26 sonkânun tarihli Deyli Herald gazetesine yazdığı bir makalede diyor ki:

Japonyanın tam Çin ile münasebetlerinin düzelmeğe yüz tuttuğu bir sırada yeniden Çin topraklarına tecavüze kalkması hayret etmeğe değecek bir hadisedir.

Japonların hareketleri günler ve haftalarla ölçülemez. Yıllarla ve hattâ on yıllarla ölçülebilir.

Esas niyetinin ne olduğu bilinmemekle beraber, Çahar hadisesinden anlaşılan mana, japonların ötede beride uyandıracakları hoşnudsuzluklara kulak asmamak dileğinde olduğudur.

Sade haritadan vaziyet takib olunacak olursa o zaman Cehol hududunu düzeltmek şeklinde nazikçe ifade olunan davanın pek haklı bir şey olmadığı meydana çıkar...

.... Mesele basit değildir. Evvelâ ortada hakikî sınır yoktur. Cehol de, Çahar da dağlık arazi üzerindedir; buralarda şehir filan olmadığı için bunların esaslı bir surette biribirinden ayırd edilmesine imkân yoktur. Çinlilerin meşhur hıristiyan generalı Feng yu Hsiang orada durmakta ve japonlara haddini bildirmek üzere hücûm edeceğini açıktan açığa söylemekte idi. Fakat bu adam, kendisine kuvvetli yardımcı bulamamıştır.

Eski Mançuri ordusunun artakalan bazı kuvvetleri de orada bozuk düzen bir halde yerleşmişler, bazan çinlilere, bazan japonlara hücûm etmekte bulunmuşlardır.

Ayrıca çinlilerin kıtalarını daha ziyade garba doğru hareket ettirmek istedikleri de bildiriliyordu. Buna karşı japonlar ses çıkarmadıklarından ortada barışı bozacak bir sebeb yok gibi idi. Japonların bakımından da yeni bir ihtilaf çıkarılması faydalı ve lüzumlu görülmüyordu. Çünkü bütün bu çetin ve sarp arazi harekâta müsaid değildi. Buralarda fazla soğuklar yüzünden barınmak imkânı da yoktu. Bazan burada müthiş soğuklarla birlikte şiddetli rüzgârlar da çıktığı için birkaç kat elbise bile buna karşı beş para etmez. Japonların ise soğuktan ne kadar ürktüğü malûmdur. Fakat son üç yıl içinde japonlar bu kadar çetin bir toprakta bile ne yolda hareket edilebileceğini öğrenmişlerdir.

Japonların son hareketlerine üç sebeb bulunabilir. Bunların birincisi japonların iç Mongolistanda uyanan istiklal hareketini körüklemek istemeleridir.

Son on sene içinde rus nüfuzu dışarı Mongolistana o kadar işlemiştir ki burasının Çin ile olan eski bağlarını tamamen çözmüştür.

Mongol prensleri zaten uzun bir müddetten beri Çin'den memnun bulunmuyorlar ve birçok dileklerinin yerine getirilmemesinden dolayı sızlanıp duruyorlardı.

Sonra mongollar, eskiden beri Mançu hanedanı ile eyi münasebatta bulunduklarından Çin cümhuriyetile hiç bir alâkaları bulunmadığını ileri sürmekte idiler. Şu halde Mongolistan'ın şimdi Mançuko ile birleşmesine büyük bir ihtimal verilebilir. Bu alâka, japonların her halde pek hoşuna gitmektedir. İç Mongolistan bu suretle elde edilecek olursa, bu dış Mongolistana karşı elde bir silah ve bir vasıta olacaktır. Zira japonlar komünizm propagandasından pek ziyade çekinirler.

Şimdi Çahar'a bir hücûm yapılacak olursa mongolların daha kuvvetli taraftan katılmaları ihtimali ve imkânı artacak ve kolaylaşacaktır.

Birincisi ile alâkası bulunan ikinci sebeb ise japon dışarışler bakanı Hirota'nın japon parlamentosunda geçen hafta söylediği gibi Sinkiang'ın sovyetleştirilmesi kaygusudur.

Her ne kadar sinkiang yahut Çin Türkistan'ı Mançukodan bir hayli uzakta ise de Japonya Çin'in göbeğinde bir yerin rus nüfuzu altına girmesini hiç bir surette istemez.

Şimdi üçüncü sebebe gelelim: Birçok müşahedecilerin gördükleri ve anladıkları gibi Japonya Çin'in şimalgarbında Şenci ve Şansi'deki zengin demir ve kömür kaynaklarını ele geçir-

Garbta fikir hareket eri

ÖKONOMİK KALKINMANIN ÇARESİ NEDİR?

Paris'te çıkan "Revue des Deux Mondes,, dergisi, Fransa Başbakanı B. Flandin'in "Devlet, istihsal hürriyetini temin ve müdafaa etmelidir,, yolundaki sözleri münasebetile buhrandan kurtulmak veya onu hafifletmek maksadile her tarafta tecrübe edilen muhtelif tedbir ve çareleri gözden geçiriyor ve şimdiye kadar elde edilen sonucların, liberalizme avdet lüzumunu teyid ettikleri hükmüne varıyor. Bu hüküm münakaşa götürür olmakla beraber büyük fransız dergisinin bu yazısını, objektif bir tahlile değer mülahazasile tercüme ettik:

Büyük savaştan sonra uluslar "kendi kabukları içine,, nasıl çekildiler. — Büyük savaştan sonra müttefik uluslararasındaki ökonomik ve malî tesanüd kalkmış ve her memleket kendi "mukaddes hodbinliğine,, avdet etmişti. Savaş devam ettiği müddetçe kaldırılan hürriyetlerin de iadesine teşebbüs olundu.

1914 den evelki şartların birdenbire iadesi imkânsız bulunmakla beraber ticaret alanında serbesti baş vurulacak tek çare olarak göze çarptı. Hattâ 1927 de Cenevre'de toplanan ökonomik konferans bu görüş noktasını müdafaa eylemişti. Fakat, uluslararası ticaretini felce uğratan tahdidatın kaldırılması hakkındaki anlaşma bu konferansta imzalandığı halde birçok memleketler bunu tasdik etmedi ve yahut pek çok sonra etti. Üç sene sonra da, gümrük mütarekesi akdolundu. Ancak bu mütarekeden evel gümrük tarifeleri yükseleceği kadar yükselmiş, kaldırılması kabul edilen tahdidat iade edilmiş bulunuyordu. Bundan başka da bütün dünyanın şimdi kurtulmağa çabaladığı buhran da başgöstermişti. Avrupa'da liberalizm hususunda beslenen ümidlerin hepsi boşa çıktı.

İşte bunun üzerinedir ki bütün memleketler "kendi kabuğuna çekilmek,, lüzumunu gördüler ve her memleket kendi vasıtaları ile geçinmek yolunu tuttu. Hoş bir tesadüf neticesi olarak, gümrük mütarekesi imza edildiği yıl içindedir ki devletler arasında dış ticareti tahdid hususunda âdeta bir yarış başladı ve liberalizmi anane haline getiren devletler bile bu yarışa var kuvvetlerile iştirak ettiler. Rekabet korkusu gümrük tarifelerinin yükseltilmesine sebeb oldu; damping korkusu kontenjan usulünü ihdas ettirdi para vaziyetinde başgösteren bozukluklar kambiyo münzam resimlerini ve sermayenin serbestçe tedavülünü tahdid lüzumunu doğurdu. Ticaret muahedeleri fethedildi yahut tatbikatta tahdid olundu.

Sevk ve idareye tâbi ökonomi. — Sovyetler Birliği istisna edilmek üzere hiç bir devlet dış ticareti inhisar altına almamış ise de diğer devletlerin birçoğu onu o kadar tabiî bir nizam altına almış ve tahdidata tâbi tutmuşlardır ki müsaade almaksızın mal ihracı imkânsız olmuştur. Kredinin uluslaştırılması, ve daha açıkça söylemek lâzımsa bankacılığın devlete tâbi tutulması bazı büyük memleketlerde bir "emrivaki,, dir. Mesela Almanya'da yahut Birleşik Devletlerde bankalar faaliyetinin müstakil olduğu iddia edilemez.

Birçok memleketlerde çoktanberi nakil vasıtaları, muharrik kuvvetlerin istihsali, deniz ticareti gibi işler tamamen devlet tarafından idare edilmekte olup artık bunlarda serbesti veya rekabet meseleleri bahse mevzu olamaz. Bundan başka devlet istihsal piyasasına müdahale etmekte, fiatları tesbite çalışmaktadır.

Ökonomik plânlar yapan kimseler, ökonomik hayatın artık kendiliğinden işlemesine terkedilemiyeceği ve herkesin vazife ve kazancını nizam altına almak lâzımgeldiği, menabii ihtiyaclara intibak ettirmek zarurî olduğu, istihsali istihlake uydurmak mecburî bulunduğu ve hiç bir işi tesadüfe bırakmamak iktiza eylediği hususunda müttefik bulunuyorlar.

"Teşkilatlandırılmış hürriyet. — Ananevi esasları terkeden uluslar elde eyledikleri sonuclardan memnun mudurlar? Rusya'dan on beş yıldanberi, İtalya'da on yıldan, Birleşik Devletlerde beş yıldan ve Almanya'da iki yıldanberi devam eden ökonomik rejimlerin bilançosu tetkik edilen esaslı faydalar elde edilmediği anlaşılır.

Fakat bu bilânço tetkik edememek imkânsızlığına mukabil, ökonomik alanda "tahakküm,, sıyasası aleyhinde elimizde diğer bir delil vardır ki o da Rusya'da ticarete biraz hürriyet iade edilmesi, İtalya'nın devletleştirilmiş loncalar nizamnamesini hâlâ tatbik edememesi, Birleşik devletler reisinin iş ve kazanc hürriyetini tahdid etmek emelinde olmadığını üstüste ilan eylemesi gibi vakıalardır. Serbest ökonomi ye sadık kalan ve fakat "müdahale,, sıyasası tecrübe edilen memleketlerde de adım adım hürriyete avdet olunmaktadır. Ökonomik hayatın yegâne "muharrik kuvveti,, olan bu hürriyet acaba disiplin alınamaz mı, suiistimallerine nihayet verilemez mi, soysal adalet ihtiyaclarımıza intibak ettirilemez mi? Liberalizm ve ferdiyetçilikten mürekkeb olan kapitalizm, amme menfaatleri namına ihtiyac görülen ıslahatın hepsini kendine maledebileceği gibi istihsal ve ihtiyacın temevvüclerine mani olmak için de bütün menabiden istifade edebilir.

Yani hürriyet teşkilatlandırılabilir. Sınaî anlaşmalar, gümrük anlaşmaları, uluslararası iş muahedeleri, sıyasal emniyet andlaşmaları bu disiplinli hürriyetin aletleri olduğu gibi tezahürleridir de.

Yirmi senedenberi devam eden ve tarihte eşi olmıyan karışıklıktan sonra dünya, hakikî menfaatlerini seçebilecek bir hale gelecek midir? Devletleri biribirinden uzaklaştıran usullerde ısrar ederse ökonomik inkişafın en faal unsuru olan hürriyeti feda etmiş olur.

Belediyecilik bilgileri ve şehirlerin temizliği

Belediyecilik bilgileri için üniversitelerde okutulması düşünülen dersler şöylece hulâsa edilebilir:

1 — Üniversiteler, yüksek mektebler, mahallî idare ilmi hakkında konferanslar verirler mi? kurs açarlar mı?

2 — Bu sahada belli başlı hangi meseleleri mevzubahs ederler.

3 — Talebe gruplarına tahsis edilmiş kurslar var mıdır, varsa kim tarafından?

4 — Konferanslar nerede, ne zaman kimler için ve kim tarafından verilir?

5 — Gerek tedrisler gerek konferans ve kurslar kimleri istihdaf eder? (Talebe, memur, müstahdem, sıyasal adamları, hâkimler, iktısadçılar gibi)

6 — Mahallî idare memurları ve müstahdemleri için hususî konferans veya kurslar var mıdır?

7 — Sıyasal adamlar, devlet memurları, hâkimler, iktısadçılar, maliyeciler, mühendisler, doktorlar mahallî idare ilmi hakkında ders görürler mi? Neye müteallik?

8 — Kurslardan sonra şehadetname ve diğer vesikalar verirler mi?

9 — Bu şehadetnamelerle girilebilecek memurluklar var mıdır?

10 — Mahallî idarelerde, böyle bir şehadetname ile elde edilebilecek memurluklar hangileridir.

***

Ve nihayet:

Üniversite veya âli mekteb profesörleri arasından beynelmilel bir profesörler heyetine iştirak edecek olanlar varmıdır? Varsa hangi lisanda ders verebilirler? Serbest profesörlerden bu evsafta kimseler var mıdır? Varsa kurslara aid derslerini kaç saatte verebilirler, isimleri?

***

OKUTULACAK BAHİSLER

1 — :

A — Mahallî idareler hakkında beynelmilel mukayeseli ve kanunî mevzuat,

B — Belediye içtimaiyatı

C — Memurların vaziyetleri,

D — İstatistik, dosya

E — Malî işler, tasarruf sandıkları, bankalar.

2 — :

A — Şehircilik, kanunları; nizamname, talimatları,

B — Şehir plânları, mıntaka şehirciliği,

C — Şehir ve kasabaları ve bunların banliyoları ile civarlarını ağaçlama, gezinti yerleri tesisi parklar yapılması, stadyomlar ve bunları tesis ve inşa kaideleri,

3 — :

A — İskân işleri, gayri sıhhî evlerin ıslahı çareleri,

B — Ucuz evler mahallesi, bahçeler içinde evlerden mürekkeb kasabalar inşaatı

4 — Yol ve seyrisefer işleri; yol ve caddelerle meydanlar inşaatı, döşeme usulleri, aydınlatma ve yol işaretleri,

5 — Umumî nakil vasıtaları işi: Tramvaylar, otobüsler, metropolite belediye limanları ve hava istasyonları

6 — Şehir ve kasaba sıhhat işleri:

A — Gıda maddeleri, pazarlar, mezbahalar tesis, pazarların kontrolü,

B — Hastahaneler, dispanserler, sanatoryomlar, açık hava mektebleri deniz ve nehir banyoları, sunî banyolar, hava temizliği,

C — Gürültü ile mücadele usulleri muhtelif hastalıklarla mücadele,

D— Mezarlıklar tesis ve idaresi.

7 — Şehir suları işi:

İçme suları, akıtmak, dağıtmak, süzmek, temizlemek,

8 — Lağımlar ve kanalizasyon:

A — Kullanılmış suların temizlenmesi

B — Lağım süprüntülerinin nakli

C — Yol ve meydanların temizlenmesi süprüntülerin toplanması, taşınması,

9 — Şehir ve kasabaların aydınlığı ve teshin işleri;

A — Gaz, gazlı fabrikalar taksimi, tenvirat işi fabrikaları;

B — Elektrik merkezi taksim hatları, tenvirat sistemi kır ve banliyo tenviratı, şehir sanayiinde elektrik tarifelerinin tesbit ve tasdiki

C — Teshin: gaz veya elektrik ile ısınma şekilleri

10 — Yangından korunma tedbirleri yangın söndürme vasıtaları

11 — Zabıta hizmeti

12 — Fikrî ve ilmî hizmetler

A — Tedris, mektebler, kütüphaneler, evrak mahzenleri

B — Müzeler, radyo neşriyatı,

C — Bayram ve bayram yerleri,

D — Turizm, eğlence yerleri

E — Ticarî pazarlar

13 — İçtimaî müesseseler:

A — Kimsesizler sığınma yerleri, ana yurdları,

B — İşsizlikle mücadele

C — İçtimaî yardımlar

14 — İktısadî teşebbüsler:

A — Reji usulile idare

B — İmtiyaz şekliyle umumî hizmetlerin idaresi

C — Hususî şahıs ve şirketlerin sermayesile belediye ve mahallî idare sermayesi müştereken ve muhteliten umumî hizmetlerin idaresi şekilleri (Gaz, elektrik, su, tramvay gibi)

15 — Mahallî idarelerde maliye vergi sistemleri, nevileri, nisbetleri, belediye resimleri hizmet mukabili takaslar

16 — Umumî mesai:

Umumî menfaatlar için istimlak işleri,

***

Lyon toplantısının ikinci müzakere mevzuu olarak şehir ve kasabaların u-

---

meği ötedenberi kendisine bir amac edinmiş bulunmaktadır. Bazılarının zannettikleri gibi Japonya Pekin'e yahut Tiyençin'e gitmek dileğinde değildir. Bu iki yerin bütün dünyanın gözü önünde bulunması sonra müthiş bir infilaka sebeb olabilir ki japonların bunu karşılıyabilmeleri o kadar kolay değildir ve değmez.

Bununla beraber Mançuko'da bulunan Çin imparator hanedanının tekrar Çin'i elde etmek ve imparator Kangte'yi tekrar tahta geçirmek hususunda kuvvetli dilekleri japonları eyice sıkışık vaziyetlere sokmaktadır. Halbuki Şansi ve Şensi herkesin gözünden uzaktır. Orayı istila etmek hem kolaydır, hem de kimseyi kızdırmaz. Daha sonra japonların aradıkları ve istedikleri de birçok kazanc ve menfaatler de orada bulunmaktadır.

İşin ahlakî ve manevî taraflarını bir tarafa bırakalım. Ortada 65 milyonluk bir ulus vardır ki her yıl hiç olmazsa, 750.000 kişi artmaktadır ve bunlara yer ve toprak lazımdır. Bütün bu hareket ve teşebbüslerin sebeblerini burada aramak ve bulmak mümkündür.

Başka birçok memleketler kapılarını japonlara kapamışlar ve japon ticaretine karşı yüksek tarife duvarları kurmuşlardır.

Japonlar, garba karşı hiç bir şey borçlu olmadıklarını söylüyorlar. Garbtan ne öğrenmişlerse onu ödemişlerdir ve kendi telakkilerine göre Cenevrede japonlar büyük bir tahkire maruz kalmışlardır. Halbuki gurur ve izzeti nefis Japonyada çok kuvvetli ve şiddetlidir.

Bundan başka Japonyada gün geçtikçe biraz daha kuvvetlenen bir prensip vardır ki bu da: "Asya asyalılarındır!,, vecizesidir. Japonlar, Çin'de kendilerine karşı uyanmış, yahut uyanacak herhangi bir reaksiyondan da korkmuyorlar.

Evvelâ Çindeki boykot hareketi sönmüş ve tesirini kaybetmiştir. Ve tecrübe göstermiştir ki böyle bir hareketin orada daha birçok yıllar uyanması imkânı yoktur.

Çin'in uluslar derneğinden ayrılması da japonların durumunu kuvvetlendirmiştir. Şimdi Japonya Çin'in yanıbaşındadır; kuvvetlidir. Çin tek başınadır ve kuvvetsizdir. Onun için Japonya Çin'e saldırmaktadır:

Asya asyalılarındır!

Büyük hikâye Tefrika: 12

Bu da bir hikâyedir

Yazan: Yaşar Nabi NAYIR

Halbuki diye kendi kendine düşünüyor, bu sevgili çocuğu mesud etmek benim elimdeydi ve ben ne hotbin bir adamım. Fakat gene bir başka düşünceyle kendini teselli ediyor: Bu hüzün, diyor, onun kalbine çöle düşen bir damla su gibi düşecek ve kaybolacaktır. Büyük ıstırablar için yaratılmış bir kız değil. Fakat ne olursa olsun onun şu andaki hüznü de içinde Aysun'a karşı derin bir şefkat taşmasına sebeb oluyor.

— Niçin böyle söyliyorsun, bebek diyor. Neden kendini daima bu kadar küçük görüyorsun. Doğru, evlenmemiz bir hata olurdu, hem senin için, hem de benim için. Fakat bunun sandığımdan çok daha başka ve daha esaslı sebebleri var. Evvela biliyorsun ki yaşayış tarzlarımız bambaşkadır. Sen şen, eğlenceye ve kalabalığa düşkün bir kızsın. Ben pek az gülen, hayat arkadaşını pek az güldürebilecek, hayatını mesleğine vermiş bir adamım. Biliyor musun ki karım olsaydın laboratuvarım ve kitablarım senin saadetine ne mühim bir engel olacaktılar. Onları kıskanacak, onlardan nefret edecek ve onlara bağlı kaldığım için nihayet benden de soğuyacaktın. Halbuki ben mesleğimi her şeyden çok severim, hattâ dünyada en fazla sevdiğim senden bile. Hem kim bilir, kendime bu kadar güvenmekle belki hata ediyorum, belki de düşündüklerimin tamamen aksi olurdu, belki de sen, her şeyi unutturacak kadar beni tahakkümün altına alabilirdin, o zaman büyük hayallerimi ve ümidlerimi yıkmış olmakla ben seni itham edecek ve ihtimal günün birinde bu yüzden senden nefret edecektim. Bu kadar güzel bir aşka böyle hazin bir son vermeye gönlün razı olur muydu? Senin yalnız bana aid olman, bu benim için ne büyük bir saadet olurdu. Fakat ilerisini düşünüyorum, serab ne kadar güzel olursa olsun beni aldatamıyor, bekliyen inkisarı önceden görüyor ve üzerine gitmek istemiyorum.

Doğru söyliyor, fakat bütün hakikî sebebleri söylemiş değildir. Ona diyemiyor ki: "Ben karım diyeceğim kadının yalnız benim değil bütün muhitimin takdir ve hayranlığını kazanacak kadar yüksek olmasını istiyorum, istiyorum ki o benim adımı taşımaya lâyık olsun, fakat zaten bunları söylemeye ne lüzum var, sen pekâlâ hissetmiyor musun?,,

Bunları söylemiyor, fakat diyor ki:

— Bununla beraber senin bir yuvaya ne kadar büyük ihtiyaç duyduğunu takdir ediyorum, ve emin ol, bana böyle bir tasavvurunu açtığın gün seni anlamasını ve sana hak vermesini bileceğim. Tabiat elbette günün birinde seni kadınlık vazifeni görmeye çağıracaktır. O zaman ben, yolundan bir gölge gibi silineceğim ve mesud olmanı temenni edeceğim. Fakat emin ol ki bana bağlı kaldıkça benim ne ihanetimi, ne de bir sadakatsizliğimi katiyen görecek değilsin.

Aysun'un saf ve hassas kalbine bu sözler bir teselli gibi akıyor. Gözlerine çıkmış olan bir damla yaşı göstermemeye çalışırken içinde aylardanberi yaşatmış ve büyütmüş olduğu en büyük ümidini bir anda yıkıvermiş olan sevgili adama karşı gene derin bir sevgi hissiyle bağlı kaldığını hissediyor.

Kalbinden taşmak istiyen hisleri ona çocukça hayaller kurduruyor:

— Hayır, diyor, seni bir başkası için, hattâ bir yuva kurmak için de olsa, günün birinde terkedeceğimi sanmakla aldanıyorsun. Sanki bu kadar değer verdiğimiz ve şiirleştirdiğimiz bu yuva bize daima saadet temin edebiliyor mu? Ve hattâ ekseriya bir felaket kaynağı olmuyor mu? Zaman sana sevgimin büyüklüğünü ispat edecektir. Sadece bir âdete uyarak, evlenmiş olmak için evlenmiyeceğim. Ve sevginin en mukaddes şey olduğuna daima inanacağım.

Turgud bu çocukça sözlere içinden tebessüm etmekten kendini alamıyor fakat onları biran aklından geçirmiş olduğu için de Aysun'a karşı minnet ve şefkat duyuyor.

— Düşünmüyorsun, çocuğum ki ailen ve muhitin de seni bu düşüncelerinden dönmeye mecbur edeceklerdir.

— Hayır. Biliyorsun ki ailemi sevmem, muhitim de umurumda değildir. Beni daha fazla tazyik ederlerse günün birinde hepsini terkederim ve hürriyetimi elde etmek için tek başıma yaşarım.

— Sanırmısın ki tek başına yaşamakla hürriyete kavuşabilirsin. Ah, cemiyetin seni ne kadar sıkı bağlar içinde kıskıvrak tuttuğunu bilmiyorsun. Hem sanıyor musun ki, seni ilerde bedbaht ve pişman edecek böyle çocukça maceralara atılmana müsaade ederim. Hayır, Aysun, bunun için seni lüzumundan fazla seviyor ve takdir ediyorum. Senin şerefini ve istikbalini kendi saadetimden üstün tutarım. Bu tasavvurlarının güzel fakat gerçekleşmesi imkânsız hayallerden ibaret olduğunu hayat bir gün sana gösterecektir. Senden yegâne istiyeceğim, kanaatlerin değiştiği gün benden yeni fikirlerini gizlememendir. Beni her zaman ne kadar samimî gördünse senden de o kadar samimiyet beklıyeceğim. Beni artık görmek istemiyeceğin gün, bunu bana açıkça söylemekten çekinme. Emin ol ki ben bir gün senden soğusam bunu sana açıkça itiraf etmekte bir dakika tereddüd etmezdim.

Sonu var

mumî temizliği için sorulan sualler:

1 — Raporda mevzubahs edilecek şehir veya şehirlerin ehemmiyeti, nüfusu, nüfusa yazılış senesi,

2 — Tanzifat servisi yapılan gayrimenkul (binaların) adedi

3 — Ev başına nüfus miktarı

4 — Temizlik hizmetinin yapıldığı saha (hektar olarak)

5 — Çalışılan yol mesahası ve uzunluğu

6 — Temizlik kamyonlarının adedi

7 — Kamyonların mihanikî kuvvetle veya hayvanla çekildiği

8 — Nakil vasıtalarının tipi

9 — Ev süprüntülerinin senelik yekûnu, haftalık ve gündelik yekûnu (ton olarak)

10 — Nakil vasıtalarının her gün kaç dönüm yaptıkları

11 — Bu hizmetin nasıl görüldüğü: Reji usulile veya bir şirket tarafından,

12 — Süprüntülerin nerelere taşındığı (denize veya karalarda çukurlara) ayırma hizmetinden sonra gübre olarak kullanma, yakma, ısıtma,

13 — Temizlik vergisi, mahiyeti, nisbeti, yekûnu

14 — Tahsil masrafı

15 — Süprüntünün beher tonu için ne kadar masraf edildiği

16 — Memurların ve müstahdemlerin daimî ve muvakkat amelelerin sayısı nedir?

K. Naci KICIMAN

Yurd Postası

Zonguldakta Gazi tarih günü

31 sonkânun: zonguldaklıların "Gazi tarih günü„ dür. Dört yıl önce, Zonguldağa fırka kuramı için gelen kurumun başkanı Bolu saylavı Cevad Abbas, Atatürk'ün buyuruklarile o gün, Zonguldak'ta, memleket sinaması salonunu doldurup sokaklara kadar taşan büyük bir halk kümesi karşısında ulusal tarihimiz üzerinde, çok değerli bir söylev vermiştir. O sıradaki, türk ulusunun bütün uluslardan üstün ve bütün medeniyetlerin önderi olduğuna dair gazetelerde tektük yangıları beliriyor, ve Atatürk'ün ulusal tarihimizin bu yüzyıllarca karanlıkta kalan büyük gerçeklerini aydınlatmak için uğraşmakta olduğu işitiliyordu.

Cevad Abbas, Atatürk'ün buyruğunda çalışan bilgiler kurumunun anıklamakta olduğu tarihin ana yolları üzerinde çok özlü ve coşkun urunçlu bir söylev vererek Türkiye'de, ilk olarak, Zonguldak görçeklerine ulusal tarihimizin büyük gerçeklerinin göz alıcı ışıklarını serpmişti. Cevad Abbas'ın türk ulusunun ululuklarını anlatan bu değerli söylevi üzerine Zonguldak'ta ulusal tarihimizin gizli gerçeklerinin bütün kamaştırıcı şimşeklerile ortaya saçıldığı bu mutlu günün her yıldönümünün kutlanması, o gün bütün okullarda ve bütün bilgi ve kültür kuramlarında ulusal tarihimizin sayısız angılarının ve sonsuz ünlerinin anlatılması, bütün yüreklere, kafalara ulusal tarih ülküsü uruçlarının aşılanması istenilmiş ve bu dilek genel ve özden bir soraklıkla karşılanmış ve alkışlarla onanmıştı.

O çağdanberi, bu mutlu günün her yıldönümünü, zonguldaklılar ve Zonguldak Halkevince kutlanmakta, o günün yüksek angısı orunçlarla yaşatılmaktadır.

Bu yıl da; o gün bütün okullarda okurlara ulusal tarihimiz üzerinde öğrengeler verildiği gibi gece de Halkevi salonunda büyük bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda bütün törü "hükûmet„ ve fırka kuramı, halkevliler, okurlar, halktan birçok kimse anık bulunmuştur. Birçok kadınlarımız da bu toplantıya katılmışlardır. İlkin halkevi müzik takımı istiklal marşını ve iki güzel parça çalmıştır. Sonra; genc ve içi dolu söyen S. Sami Barım söz yerine gelerek ulusal tarih ülküsü ve osmanlı, Avrupa dünya tarih anlayışlarile türk tarih görüşü ve bugünkü ulusal tarih gerçekleri üzerinde sık sık ve sürekli alkışlarla kesilen coşkun sözlerle bilgi köklerine dayanan özlü bir konuşma yapmıştır.

S. Barım'dan sonra Kemal Cingiz değerli bir söylevile ulusal tarihimizin ana çığırlarını ve acun medeniyetlerine eşsiz ve sonsuz hizmetlerini anlatmıştır.

Halkevi salonlarından ayrılan yurddaşların bütün kafaları ve gönüllerini kaplıyan ulusal tarih ülküsünün ışıkları parıl parıl gözlerden taşıyordu.

HALKEVİNDE KURSLAR

Halkevinde açılan fransızca kursu çok rağbet görmüştür. Bu kursa gelenlerin sayısı yüzü aşkındır.

MAKİNE VE ELEKTRİK KURSU

Kıymetli mühendislerimiz tarafından deruhte edilen bu kurs da derslere başlamıştır. Şimdiye kadar otuz kişi yazılmıştır.

TEMSİLLER, KONSERLER

Temsil şubesi birçok değerli bayanlarımızın da katılmasile çalışmalarına büyük bir hız vermiştir. Saylav seçimi gecesi Mete piyesi temsil edilecektir.

Güzel sanatlar müzik kısmı da umuma mahsus konserler hazırlamaktadır.

SAFRANBOLU FIRKA VE KÜLTÜR ÇALIŞMALARI

Safranbolu'da yeni fırka kurumu, gönüllü ülkülü çalışmalarına hız vermiştir. Kadınlarımızın fırkaya karşı saraklıkları günden güne artmaktadır. Son seçmenlerin yüzde yirmisi kadındır.

Gerek fırka, gerek fırkanın kültür kolu olan Yeşilyurd gencler birliği geceleri bile geç çağadek açıktır. Bütün gencler, fırka çevresinde, birlik çatısın da toplanmakta, biribirlerile özden kaynaşmaktadırlar. Yeşilyurd gencliği yakında, Akını yaşatmak üzere anıklığa başlamışlardır.

Fırka Kaya Kurumu başkanı Kadri ile değerli genc arkadaşlarının gerek fırka, gerek kültür işleri bakımından bu inanlı çalışmaları övgülerle anmağa değer.

BARTIN'DA HALKEVİ

Büyük bir varlık ve olgunluk gösteren Bartın gencler birliği fırkanın maddî ve manevi yardımlarile çalışmalarını, şimdiden Halkevi talimatnamesine uydurmuştur. Halkevi için fırka binasında tadilât yapılmış ve her şey hazırlanmıştır.

Jandarma Umum kumandanlığından:

Jandarma Umum K. lığın bazı sebeblerle geriye bırakılan ikinci bir kısım mefruşatı şubatın (13) ncü çarşamba günü saat 15 te J. U. K. lığındaki komisyonca kapalı zarf ile eksiltmeğe konulacaktır. Tahmin bedeli (9150) teminatı (687) liradır. Mefruşatın cinsi, miktarı, resim, plân ve şartnameleri J. U. K. lık levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler (2490) numaralı eksiltme kanununun grek gördüğü vesikalarla teminat ve teklif mektublarını muayyen zamanda komisyona vermeleri. (185)

1 — 333

Ankara Binicilik mektebi müdürlüğünden:

Ankara Binicilik Mektebinin 12 kişiden ibaret olan talebelerinin bir senelik iaşeleri artırma suretiyle 26-2-935 salı günü saat 15 de Atlı spor Kulübünde talibine ihale edileceğinden taliplerin daha fazla tafsilât almaları için Mektep Mesul Muhasipliğine müracaatları ilan olunur.

(277) 1—479

Ankara gümrüğü müdürlüğünden:

Müdürlüğümüzde bulunan iki bin ve bin kilo gramlık iki baskül 10-2-935 gününde pazarlıkla tamir ettirilecektir. Tamir etmek istiyenlerin gümrüğe müracaatları. (281)

1—480

Ankara Valiliğinden:

Sanatlar mektebine alınacak 16000 kilo ekmeğe talib çıkmadığından ihale müddeti 14-2-935 perşembe günü saat 15 e kadar uzatılmış olduğundan taliblerin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat makbuzlarile ihale günü encümeni vilayete ve şeraiti anlamak için de her gün encümen kalemine gelmeleri. (275) 1—477

Nafıa Vekâletinden:

Haydarpaşa'da teslim şartiyle muhammen bedeli 2970 lira olan 18 ton telgraf teli kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 23-2-935 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 15 de Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin tekliflerini Ticaret odası vesikası ve (209,25) liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu ile birlikte aynı gün saat 14 e kadar Malmeze Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

İstekliler bu hususiaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

(261) 1—469

Nafıa Bakanlığından:

Haydarpaşa'da sif supalan teslim şartile ve Klaring kanalı ile muhammen bedeli 468 lira olan 1300 adet komple telgraf fincanı açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 24.3.935 tarihine rastlıyan pazar günü saat 15 de Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin Ticaret odası vesikası ve 35,10 liralık muvakkat teminatlarının Malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun Banka kefalet mektubu ile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır.

İstekliler bu hususiaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

(252) 1—468

HAVACILIK ve SPOR UÇAK ŞEHİDLERİ

SAYISINDA:

Ölmezlerin günü	*H. V. S.*
Bağrımızda yatanlar için (Şiir)	*Server Ziya Gürevin*
21 İkincikânun (Şiir)	*Behçet Kemal Çağlar*
Uçak Şehidleri	*M. Nurettin Artam*
Şehid Kanadlar	*Abidin Daver*
Yüzbaşı Bedri	*Sinanoğlu*
FAZIL	*A. Süreyya*
Şehid tayyareciler (Şiir)	*Cemal Azmi*
Waşington Konferansında	*Ş. K.*
22 yıllık bir hatıra:	
Ana (Hikâye	*Server Ziya Gürevin*

TÜRK KUŞU: hakkında görüşler ve düşünüşler: *Mümtaz Faik Akşamcı*

TÜRK KUŞUNA ÜYE YAZILMAK İSTİYENLER Mecmuanın bu sayısındaki TÜRK KUŞU TALİMATNAMESİNİ OKUMALIDIRLAR

Nafıa Bakanlığından:

Vekâlet binası dahilindeki 10 vestiyer odasına yaptırılacak olan ve muhammen bedeli 3143,01 lira bulunan portmantolar kapalı zarf usulile eksiltmeğe konulmuştur.

Eksiltme 16. 2. 935 cumartesi günü saat 15 te Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin tekliflerini ticaret odası vesikası ve 235,75 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu ile birlikte 16. 2. 935 cumartesi günü saat 14 e kadar malzeme müdürlüğüne vermeleri lazımdır.

İstekliler bu hususiaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (199)

1 — 373

Ziraat Vekâletinden:

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü yanında tohum ıslah istasiyonu binalarından amele dairesi ile hangar binasının 1271 lira keşif bedelli çatı ve kiremitle örtülmesi tamiratı işi pazarlık suretile yaptırılacaktır.

Bu işi yapmak istiyenlerin "7„ K. mukabilinde verilen şartname ve sair kâğıtlarını almak üzere her gün Z. Vekâleti Ziraat İş. U. Müdürlüğüne müracaatları ve pazarlığa iştirak için de yeni yıla mahsus Ticaret odası vesikası ve fennî ehliyet kâğıdı, 96 liralık muvakkat teminatın vezneye yatırıldığına dair makbuz veya Banka mektubu ile birlikte 13-2-935 tarihli çarşamba günü saat 15 de Vekâlet İnşaat Komisyonuna gelmeleri ilan olunur. (195)

1—327

Nafıa Bakanlığından:

Kayaderesi istasyonuna 16 saat mesafede bulunan Göksunun Yalakhasan ormanından kesilmek ve Kayaderesi veya ona mücavir istasyonların birinde teslim edilmek şartiylemuhammen bedeli 9800 lira bulunan 2000 adet çam telgraf direği kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 21.2.935 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15,30 da Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin, tekliflerini Ticaret odası vesikası ve 735 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun Banka kefalet mektubu ile birlikte 21.2.935 perşembe günü saat 14,30 a kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

İstekliler bu hususiaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

(249) 1—438

Jandarma umum kumandanlığı Ankara satınalma komisyonundan

Nümune ve evsafına uygun ve yerli mamulatı olmak şartile (1250) tek demir karyola 10. 2. 935 pazar günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Beher karyola için (775) kuruş fiat biçilmiştir. İstekliler nümune ve evsafını her günü komisyonumuzda ve İstanbul jandarma muayene heyetinde görür. Şartnamesini de parasız alabilir. Pazarlığa girecekler 2490 sayılı kanun ve şartnamesinde yazılı vesikalarla pazarlık gün ve saatinde (726) lira (57) kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubiyle Ankarada komisyonumuza gelmeleri. (155) 1 — 297

Bütün Dünyada olduğu gibi **Ankara'da da beğenilen** Radyo Yalnız **Sahibinin-sesi** radyolarıdır.

Nurettin ve Şeriki, Bankalar Caddesi No. 18 Telefon: 2155 1—474

BOLERO

Carol Lombard — Jorj Raft

KREM

balsamin kanzuk

Yegâne ciddî güzellik kremidir. Teninizin daimî tazeliğini yalnız KREM BALSAMİN ile korursunuz.

Dr. Cims'in nasır ilâcı

KORRİSİD

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamile kökten çıkarır.

Merkez deposu: Kanzuk eczahanesi

Her Eszanede bulunur.

Kumbara bütün bir istikbaldir.

Türkiye İş Bankası

Adapazarı Tohum ıslah istasyonu İnsaat komisyonundan:

Arifiye civarında yaptırılacak 3324 lira 98 kuruş bedeli keşifli bir ambar binası açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler Adapazarı Tohum ıslâh istasyonundan parasız alınabilir. Eksiltme 14 şubat 1935 perşembe günü saat 15 de Adapazarı Belediyesinde yapılacaktır. Fennî ehliyet ve ticaret odası vesikalarını haiz isteklilerin 250 lira muvakkat teminat akçesi veya Banka kefalet mektubunu Adapazarı malsandığına yatırdığına dair makbuzlariyle birlikte bulunmaları. (450-225) 1—390

Jandarma umum kumandanlığı Ankara satınalma komisyonundan

Mevcud evsaf ve örneğine uygun olmak şartiyle (20) ilâ (30) bin arasında Harb paketi kapalı zarf usuliyle 18. 2. 935 pazartesi günü saat (15) te satın alınacaktır. İstekliler parasız olarak şartnamesini komisyonumuzdan alabilirler. Eksiltmeğe girmek istiyenler bir tanesi 25 kuruş tahmin edilen harb paketi için (562) lira (50) kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubu ve 2490 sayılı kanun ve şartnamesinde yazılı belgeli teklif mektublarını eksiltme günü saat (14) e kadar komisyonumuza vermeleri. (214) 1 — 395

P. T. T. Binalar ve levazım Müdürlüğünden:

İstanbul'da P. T. T. fabrikası için teferrüatile birlikte bir freze tezgâhı açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 3500 türk lirasıdır. Şartnamesi parasız olarak Ankarada binalar ve levazım müdürlüğünden, İstanbul'da Beyoğlu P. T. T. merkezinde ayniyat muavinliğinden alınır. Eksiltme 3/ 3/ 35 tarihine rastlıyan pazar günü saat 15 te Ankarada P. T. T. satın alma komisyonunda yapılacağından isteklilerin (263) lira teminatlarını veznemize yatırdıklarına dair makbuz veya banka teminat mektubu ile saat 14 te komisyonda ve 2490 No.lu kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinin emrettiği vesaiki lâzimeyi hamil bulunmaları. (79) 1 — 157

ilan

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından:

İkramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazının 4.000.000 liralık ikinci tertibini teşkil eden B. tertibinin asıl tahvilleri 1 şubat 935 tarihinden itibaren muvakkat makbuzlarla tebdile başlanmıştır. Mezkûr tarihten 28 şubat akşamına kadar muvakkat makbuzları, ilk aldıkları banka şubelerine müracaat edecek hâmillere tebdil muamelesi masrafsız olarak yapılacaktır.

28 şubat 935 tarihinden sonra tebdiller Merkez Bankasının yalnız Ankara merkezinde yapılacak ve masrafı hâmillerine ait olmak üzere bu işe bankamız şubelerile İş ve Ziraat bankaları tavassut eyliyecektir.

Bundan böyle kupon, ikramiye ve amorti tediyatı yalnız asıl tahviller üzerinden icra edileceğine göre hâmillerin tebdili için bir an evel müracaatları rica olunur. 1 — 338

Ankara Belediyesi Başkanlığından

Belediye su işleri müdürlüğü işçileri için (47) takım elbise yaptırılması açık eksiltme yöndemiyle eksiltmeye konulmuştur. Bunların oranlanması tüm tutarı 940 lira ve muvakkat teminatı 75.50 liradır. İstekliler şartnamesini itfaiye meydanında Belediye Su İşleri Müdürlüğünde görebilirler. Eksiltme 12-2-35 salı günü saat 15 de İtfaiye meydanında Belediye su İşleri (Arttırma, Eksiltme, ve İhale) komisyonunda olacaktır. (175) 1—302

Türk Baytarlar cemiyeti reisliğinden:

Kurumumuz senelik kongresini 8 Şubat 935 cuma günü saat 15 de çocuk sarayı caddesinde *Himayei Etfal* Cemiyeti Umumî Merkezinin toplantı salonunda yapacaktır. Asker ve sivil bütün meslekdaşların gelmelerini dilerim.

CEMİYET REİSİ
SALİH ZEKİ

(271) 1—460

Tokat Valiliğinden

Kapalı zarf usulü ile eksiltme ilanı

1 — Eksiltmeye konulan iş (Niksar — Reşadiye yolu 14 + 000 kilometrede) (1) (.... açıklığında beton arme köprü) inşası

Keşif bedeli 15605 lira 75 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır: (3)

A: Eksiltme şartnamesi
B: Mukavele projesi
C: Nafıa işleri şeraiti umumiyesi
E: Hususi şartname
F: Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli; metraj cetveli
G: Proje, grafik?

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Tokat nafıa başmühendisliği ile başkanlığından bedeli mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 16. 2. 935 tarihinden cumartesi günü saat on dörtte vilayet encümeninde dairede yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeğe girebilmek için isteklinin 1171 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lazımdır. (4)

6 — Teklif mektubları 3. cü maddede yazılı saatten 2 saat evelıne kadar getirilerek eksiltme encümen reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Porta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 cü maddede yazılı saate kadar gelmis olması ve dış zarfın mühür mumu ile eyice kapatılmış olması lazımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (118)

1 — 213

Maarif Vekâletinden;

21. 11. 934 tarihinde ihalesi icra edileceği ilan edilen Erzurum muallim mektebi ikmal inşaatı münakasası görülen lüzum üzerine üç ay temdit edilmiştir.

İhale 21. 2. 935 perşembe günü saat 15 te Vekâlet inşaat komisyonunda kapalı zarf usuliyle icra edilecektir.

Talipler şartname ve teferrüatını inşaat dairesinde görebilirler. (3549) 8—5481

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

Muhammen nakil ücreti (2,000) lira olan ve 934 malî senesi nihayetine kadar Kayaştaki fabrikalarımıza gidecek eşyanın Kayaş istasyonunda vagondan tahliye ve fabrikalara nakli, bu fabrikalarımızdan başka yerlere gönderilecek mühimmat ve eşya ve sairenin de fabrikalardan Kayaş istasyonuna nakil ve vagonlara tahmili işi 18/ şub/ 935 tarihinde pazartesi günü saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunca açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname komisyondan parasız verilir. Taliplerin (150) lira muvakkat teminat ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaikle komisyona müracaatları. (232)

1 — 407

KÜÇÜK YOZGATTA SU ARAMA SONDAJI VE BİLAHARE KUYU AÇILMASI

Bedeli keşfi (61.000) lira olan yukarıda yazılı iş 18/ şub/ 935 tarihinde pazartesi günü saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunda kapalı zarfla yaptırılacaktır. Şartname (305) kuruş mukabilinde komisyondan verilir.

Taliplerin (4300) lira muvakkat teminat ve lüzumlu vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (234)

1 — 409

70.000 METRE FİŞENK TORBALIK BEZİ

Tahmin edilen bedeli (21,000) lira olan yukarda miktarı yazılı fişenk torbalık bezi askerî fabrikalar satınalma komisyonunca 21/ şub/ 935 tarihinde perşembe günü saat 15 te kapalı zarfla alınacaktır. Şartname 105 kuruş mukabilinde mezkûr komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1575) lirayı ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaiki hamilen mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (233) 1 — 408

KÜÇÜK YOZGAT BARUT FABRİKASINDA ASİDE MUKAVİM DÖŞEME İNŞASI

Bedeli keşfi 18010,80 lira olan yukarda yazılı inşaat 16 /Şub/935 tarihinde askerî fabrikalar satınalma komisyonunda kapalı zarf sureti ile yaptırılacaktır. Şartname bedeli 91 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1250,81 lira ile 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona gelmeleri. (220)

1—386

KIRIKKALEDE TİP 12, 13 EVLERİ İÇİN HARİCÎ SU TESİSATI

Bedeli keşfi 7470 lira olan yukarda yazılı tesisat 21 şub. 935 tarihinde perşembe günü açık eksiltme ile Askerî fabrikalar satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartname 38 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin 560 lira 25 kurus muvakkat teminat ile 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (263)

1—470

ELEKTRİK MALZEMESİ

Tahmini bedeli 80000 lira olan elektrik malzemesi 23-Şub-935 tarihinde cumartesi günü saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi dört lira mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 5250 lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaat ları. (264) 1—471

Ankara Belediye Reisliği İlânları

İLAN

1 — Yenişehirde Selânik caddesinde 1049 uncu adanın 3 numaralı parselinde 79 metre murabbaı yer açık artırma ile satılacaktır.

2 — İhale 16-2-935 cumartesi günü saat on buçukta muhasebede yapılacaktır.

3 — Şartname ve haritasını görmek istiyenler her gün muhasebeye gelebilirler.

4 — Muvakkat teminat (35,55) liradır. (203)

1—342

İLAN

1 — Yenişehirde 1167 inci adanın 4/1 üncü parselinde fazla çıkan 22 metre murabbaı yer açık artırma ile satılacaktır.

2 — İhale 16-2-935 cumartesi günü saat on buçukta muhasebede yapılacaktır.

3 — Şartname ve haritasını görmek istiyenler her gün muhasebeye gelmelidirler.

4 — Muvakkat teminat (2,55) liradır. (202) 1—341

İLAN

1 — Halde 12 numaralı dükkân 31. 5. 935 tarihine kadar açık artırma ile kiraya verilecektir.

2 — İhale 16. 2. 935 cumartesi günü saat on buçukta muhasebede yapılacaktır.

3 — Şartnamesini görmek istiyenler her gün muhasebeye gelmelidirler.

4 — Muvakkat teminat (12,13) liradır. (192)

1—337

ZAYİ

Ankara erkek lisesinden aldığım orta mektep şehadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağım eskisinin hükmü yoktur.

Ankara Öksüzce mahallesi eskici oğlu sokak No. 7

1—475 Celalettin

Acele satılık arsa

İsmet Paşa mahallesinde demirli köprü yanı önü asfalt (3600) metre murabbaı arsa toptan ve perakende acele satılıktır. İsteklilerin Adliye sarayı karşısmda ev işçileri bürosunda Bay Hilmi'ye başvurmaları.

Telefon: 2119 1—473

Saygı değer abonelerimize

Elektrik cereyanlarından doğacak kazaların önünü almak için Bayındırlık Bakanlığı ile mutabık olarak şebekemize bağlanmış olan bütün tesisatın nizamnameye uygun olup olmadığını kontrol etmek üzere bir "kontrol şubesi„ ihdas edilmiştir.

Tesisatın Bayındırlık Bakanlığından ruhsatnamesi olan bir elektrikçi tarafından muayene edilmesi ve nizamnameye uygun olmıyanların düzelttirilmesi sayın abonelerimizin kendi menfaatleri iktizasıdır. Aksi halde bu gibi tesisatların cereyanı kesilecektir.

Ankara Elektrik Türk Anonim Şirketi

Afyonkarahisar belediyesinden:

Yeni Mezarlıkla nizamnamesine göre inşası ikmal edilen Afyonkarahisar Şehir mezarlığı ortasında yaptırılacak (5426) lira 59 kuruş bedeli keşifli tayyare şehitlerine mahsus abidenin inşası 27-1-935 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur. İhalei katiyesi 16-2-935 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte Afyonkarahisar belediyesinde yapılacaktır. Talipler Resim, Keşif ve şartnamesini İstanbul, Ankara ve Afyon Belediyesine müracaatla görebilirler. Taliplerin (380) lira teminatı muvakkateleri ve bu gibi yaptıkları işlere ait vesikalariyle birlikte ihale günü Afyonkarahisar Belediyesine müracaatla teklif mektuplarını vermeleri ilan olunur. (551-258) 1—449

Eşya münakasası

Tayyare cemiyeti umumî merkezine lazım olan (20) çeşid eşya, kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Girmek istiyenler şartname ve plânları cemiyet merkezinden alacaklardır. Münakasa 17 şubat pazar günü saat on-beşte yapılacaktır. 1—427

Ankara askerlik şubesi resiliğinden:

1 — 316 dan 328 doğumlu (dahil) ve son yoklamasını Ankara askerlik şubesinde gören bir buçuk ve iki senelik hizmete tâbi yabancıların Askerliğini yapmamış olanlar kendi öz şubelerinden mahalli mürettebleri sorulmak ve neticeye göre sevkleri yapılmak üzere 4 şubat 935 ten 15 şubat 935 tarihine kadar şubeye müracaatları.

2 — Yerli 316 — 327 (dahil) bir buçuk senelik askerliğini yapmamış piyade efradı ve 316 ile 328 (dahil) topçu, süvari, nakliye, mızıka efradı kâmilen celb ve sevk olunacaktır.

3 — Efradın şubede içtima günü 22 şubat 935 tir. Bedel vermek istiyenlerin bedelleri 21 şubat 935 akşamına kadar cezasız olarak kabul edilecektir.

4 — İşbu ilan yabancılar için celb makamına kaimdir. (241) 1 — 426

İzmir Liman işleri umum Müdürlüğünden:

Birinci kordonun konak önünden pasaport vapur iskelesine doğru on beşbin metre murabbalık yerinin Bandırma parke taşı ile döşenmesi işinin kapalı zarf ile eksiltmesine hiç kimse istekli çıkmamış ve ikinci kânunun on ikinci gününde biten eksiltme müddeti şubatın on ikinci salı gününe değin bir ay müddetle uzatılmıştır.

Şartnameler İstanbul'da Liman işleri Umum Müdürlüğünden ve İzmir'de idaremizden istiyenlere verilir. Veya bildirdikleri adreslerine gönderilir.

Eksiltme kararı şubatın on ikinci günü saat on altıda birinci kordondaki idare merkezimizde kestirileceğinden istekli olanların kapalı zarfları bundan bir saat önce umum müdürlük encümenine vermiş bulunmaları gerektir.

Bu eksiltmeye girebilmek için muvakkat teminat akçesi dört bin liradır. Bu paranın nakid veya her vakıt tahsili mümkün bir banka mektubu olarak idaremize verilir.

Bu işe girişecekler bir şirket veya mümessil iseler idare merkezinin bulunduğu yerin mahkemesinden veya Ticaret odasından şirketin bugün çalışmakta olduğunu gösterir bir vesika ile şirketin noterden tasdikli sirkülerini de teklif mektubuna ilişik olarak birlikte vermeleri şarttır.

(173/140) 1—245

Afyonkarahişar belediyesinden:

Yeni Mezarlıklar nizamnamesine göre inşası bildirilen Afyonkarahisar şehir mezarlığı ölü gömmesine mahsus beheri on üç lira bedeli muhammenli ve lâakal elli sene dayanacak tarzda (19) adet defterin tabı 27-1-935 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur. İhalei katiyesi 16-2-935 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte Afyonkarahisar belediyesinde yapılacaktır. Şartname ve sairesini görmek istiyenler Afyon belediyesine müracaatla görebilirler. Taşrada olanlar talep ettiklerinde posta ücretlerini de birlikte gönderdikleri takdirde kendi adrselerine gönderilir. Taliplerin 15 lira teminatı muvakkateleriyle birlikte ihale günü Afyonkarahisar belediyesine müracaat etmeleri ilan olunur. (552-259) 1—448

Satılık bahçeli ev

Ankara'nın Poyracı mahallesinde Lise - Hamamönü yolu üzerinde eskiden (Kocabey medresesi) olan ahşap ev toptan ucuz fiatla satılıktır. 740 metre murabbaı arsa üzerinde 1. katta uzunluğunda 11, ikinci katta iki oda bir mutfak vardır. Yerinde 4 bahçeli ev kurulabilir. İstenilirse yarısı ifraz edilerek satılacaktır. Görmek ve şeraitini öğrenmek istiyenlerin Koyunpazarında manifaturacı Bay Ahmede müracaatı. 1—429

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

Ankara kıtaat ve müessesat efradı ihtiyacı için bin ton değirmisaz Liğnit kömürü kapalı zarf usuliyle ihalesi 13 şubat 935 çarşamba günü saat on birde yapılacaktır. Bedeli onbeş bin lira ve teminatı muvakkatesi bin yüz yirmi beş liradır. Şartnamesini görmek için her gün cuma gününden maada saat ondan on ikiye kadar ve teminatı muvakkatesini dahi muhasebeciliğine teslim ederek mukabiline alacağı makbuz ile birlikte teminat ve teklif mektublarını ve bu işle iştigal ettiklerine dair Ticaret odasından alacağı vesikayla beraber belli saatten bir saat evel Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonu Riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri. (194) 1—329

İLAN

Askerî konak mutbah ocakları tamiri pazarlıkla ihalesi 13 şubat 935 çarşamba günü saat on beştedir. Bedeli keşfi altı yüz lira ve teminatı muvakkatesi kırk beş liradır. Şartname ve resmi ve keşfini görmek üzere cuma gününden maada her gün saat ondan on ikiye kadar ve teminatı muvakkatesini dahi muhasebeciliğine teslim ederek mukabiline alacağı makbuzla beraber vakti muayyeninde Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (176) 1 — 307

İLAN

150 ton yerli kok kömürü açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 23 şubat 935 cumartesi günü saat onbeştedir. Bedeli 4875 liradır. Teminatı muvakkatesi 365 lira 63 kuruştur. Şartnamesini görmek üzere cumadan maada her gün saat ondan on ikiye kadar ve ihale günü de teminatı muhasebeciliğe teslim ederek mukabilinde alacağı makbuzla açık eksiltmeye iştirak için Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonuna gelmeleri.

İLAN

Kıt'a hayvanatına ait 205,396 kilo yulaf kapalı zarfla yeniden eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli yedi kuruş birinci pey 1078 liradır. İhalesi 23 - şubat-935 cumartesi günü saat on altıdadır. İsteklilerin Vize eksiltme komisyonuna gelmeleri. (270) 1—472

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY.

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü Nasuhi BAYDAR.

Çankırı caddesi civarında Ulus matbaasında basılmıştır.

İLAN ŞARTLARI

Sayıfa	Beher Santimi	Sayıfa	Beher Santimi
2	300	3	200
4	150	5	100
6	80	7	40
8	25	kuruştur.	

1 — Hayır işlerine ve yeni çıkan kitablara aid ilânlardan % 15 tenzilât yapılır.

2 — Zayi ilân bedelleri maktu yüz otuz kuruştur.

3 — Tebrik, teşekkür, evlenme vefat ve katı alâka ilânlarından maktuan beş lira alınır.

ABONE ŞARTLARI

Müddet	Dahilde	Harıçte
Seneliği	17 Lira	30 Lira
6 Aylığı	9 „	16 „
3 Aylığı	5 „	9 „

Posta ücreti gönderilmiyen mektublara cevab verilmez.

Ankara Belediyesinden

Kaptı kaçtı sahiplerinin nazarı dikkatine:

Şehirde münakalâtın Haziran'dan sonra Belediye otobüsleriyle yapılacağı ve şimdi işleyen kaptı kaçtıların ancak şehir dışında ve Belediyenin göstereceği yerlerde işleyebilecekleri alâkadarlara ilan olunur. [274] 1-476

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Satılık Emlâk

Esas No.	Mevkii ve Nevi	Teminat: T. Lira
C: 1	Ankarada Hamidiye maahllesi Çankırı caddesinde, altında iki dükkânı bulunan ve 105 metre arsa üzerine yapılmış Tuna oteli	250 „
C:11	Ankarada Etlik'te Piyango tepesinde, içinde iki odalı bir evi olan 2.800 metre bağ	35 „
A: 9	Tabakhane mahallesi, Beypınarı sokağı 38 kapı, 107 ada, 2 parsel No. lı ev	95 „
A:13	Yenice mahallesi, Kuyu sokağı 2 kapı, 183 ada, 2 parsel No. lı iki baraka	90 „
A:19	Hacıdoğan, İbadullah - Matbah sokağı, 6 kapı, 145 ada, 4 parsel No. lı ev	125 „
A:20	Yeğenbey mahallesi, Mescid sokağı, 1 kapı, 233 ada, 5 parsel No. lu 53 M2 arsa	43 „

Yukarıda yazılı ev ve arsalar peşin para ile satılmak üzere açık artırmaya konuldu. İsteklilerin 17. 2. 935 pazar günü saat onda bankamıza gelmeleri ve tafsilat için her gün bankamıza müracaatları. (227) 1 — 399

Ankara Belediyesinden:

Sokak adı	CİNSİ	Keşif Bedeli L. K.
Ulu kapı caddesi	Adi kaldırım tamir	1320.00
Dumlupınar dökmeci So.	„ „ inşası	239.40
Hacı Halil Ma. Halilağa So	„ „ tamiri	118.52
Ulucanlar Ma. Göztepe So.	„ „ „	102.37
Hacı Mehmet efendi sokağı	„ „ „	247.80
		2028.09

1 — Yukarda keşif bedelleri ve adları yazılı sokaklarda âdî kaldırım inşa ve tamir ettirilecektir.

2 — Keşif ve şartnamelerini görmek için fen kalemine gelinecektir.

3 — Eksiltme açıktır. 18-2-935 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Fen Müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat ayrı ayrı yüzde yedi buçuktur. (235) 1—418

Hakkevinde

Raşid Rıza Tiyatrosu

SALI VE CUMARTESİ GÜNÜ AKŞAMLARI SAAT 20,30 DA Temsillerine devam ediyor.

Tiyatrodan çıkışta otobüs temin edilmiştir. Temsil günleri gişe saat 1 den itibaren açıktır. Telefon: 2653

9-2-1935 cumartesi günü akşamı umumî istek üzerine (KENDİSİNİN GÖLGESİ)

His komedisi 3 Perde

İmar müdürlüğün den:

Kimden istimlâk edildiği	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Muhammen bedel Lira	
Hacı İbrahim	Yeğen B	Bahriye	193/14	hane	800	Tamamı
Fatma Zehra	„ „	Daracık	193/13	„	50	10. M.2 üzerindeki enkaz.

Yukarda kaydı gösterilen hanelerin enkazı 17. şubat 935 pazar günü saat on beşde bilmüzayede satılacağından taliplerin İmar Müdürlüğündeki komisyona müracaatları. 242) 1—416

SİNEMALAR

YENİ

Bugün Bu gece

Bitmemiş Senfoni filmini yaratan dâhi sanatkâr Villi Forst'un ikinci büyük eseri

MASKELİ KADIN

Musiki - aşk - ihtiras - heyecan

Numaralı biletlerinizi gündüzden alınız.

KULÜP

Bugün Bu gece

Unutulmaz Harp filminin büyük mümessilleri Anna Bella - Charles Boyer ve çigan orkestrasının iştirakiyle vücuda getirilen

ÇILGIN KAN (Karavan)

Neş'e - musiki - aşk - ihtiras filmi